

Poštnina plačana v gotovini.

BOGOLJUB

PO MARIJI
K
JEZUSU

VELJA ZA CELO LETO 20 DIN. POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

LETO XXVI. 1928.

ŠT. 11. NOVEMBER.

PRODAJALNA K. T. D.

(H. Ničman), Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2

opozarja na svojo bogato zalogo raznih

jaslic

primernih za dom in cerkve. Lepe lesene jaslice v skupinah v več velikostih, krasno ročno delo. Dobe se tudi posamezni pastirčki, ovčke majhne in velike, sloni, kamele itd. Na razpolago so tudi jaslice v polah za sestavljanje kakor tudi izgotovljene papirnate. — Blagovolite si ogledati. Postrežba točna, cene nizke.

Precizne ure

Schaffhausen, Omega, Doxa itd. dobite najceneje pri urarju
L. Vilhar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 36

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

**KNJIGOVEZNICA
K. T. D.**

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Ni zdravja brez dobre prebave!

Čutite li pritisk in napetost v želodcu po jedi ali kisli okus v ustih? Trpite li na trdo-vratnem zaprtju, omotici ali pomanjkanju spanja? Ali Vas muči glavobol, bolečine v želodcu ali slabost? Morda imate izpuščaje na koži, nastale vsled slabe prebave? Prepričajte se tudi Vi, da preizkušena zdravilna specialiteta FIGOL-alkisir ureja prebavo in Vam vrača zdravje. FIGOL proizvaja in ga po povzetju razpošilja z navodilom o uporabi

LEKARNA **dr. Z. SEMELIČ** DUBROVNIK 2

Izvirni zabojček
s 3 steklenicami z ovojnico in poštino
Din 105'—, 8 stekl. Din 245'—, 1 stekl. Din 40'—.

Mnogobrojne zahvale nam
dohajajo vsak dan o uspeš-
nem učinkovanju FIGOL-a

ZA TISKOVNI TEDEN.

Za čistočo se kaj skrbno borimo: imeti hočemo čisto stanovanje, čist zrak, čisto perilo, čiste roke. Povsod opazujemo napise: Ne pluj na tla! Odrigni obutev i. dr. Policija daje higijenske odredbe, šola uči ljubiti čistočo in snažnost. Prav je... Ali pa skrbimo z enako vneto tudi za čisto dušo? Ali pazimo, da prihaja v naše roke, na našo mizo samo čist (pošten, krščanski) časopis? Umazan list ti bo umazal dušo.

ZA ŽIVLJENJE.

Kaj bi bilo še lahko bolje. Danes je liturgično gibanje zgrabilo cele plasti človeške družbe. Liturgija svete maše, obredi svetih zakramentov in drugih svetih dejanj so predmet globljega proučavanja. Pa je prav in potrebno. Z veliko večjo vneto, z večjim veseljem in z večjim pridom se udeležujejo cerkvenih opravil vsi, ki so o njih pomenu točno poučeni. Prav tako bi verniki bolj pazljivo, bolj pravilno in z večjim spoštovanjem sami izvrševali one obrede, ki z njimi združujejo in spremljajo svoje verske pobožnosti v cerkvi, doma ali na javnih svetih krajih. Tu sem spada poklekovanje, priklanjanje, pripogibanje desnega kolena, prekrizevanje, trkanje na prsi, odkrivanje i. dr.

Kako brez misli, brez iskrenosti in brez čustva izvršujejo nekateri vse te vsem splošne obrede! Kako površno, brez smisla se prekrizujejo, da ni nikomur podobno. Da, človek ima vtis, kakor bi hoteli vse osmešiti. Le opazujte ob nedeljah ob cerkvenem kropilniku in se prepričajte, koliko oseb napravi pravilen in dostojen križ! Videli boste namesto križa, neke gibe desne roke od čela doli do podbradka; ali tri pike, ki jih napravi desnica na čelu, na ustnih in preih; ali pa v mestih nekak cik-cak, kakor bi muhe podili izpred obraza. (Hočejo namreč napraviti veliki ali latinski križ, pa ga ne znajo.) Če pri takih prekrizavanjih kaj izgovarjajo, je drugo vprašanje.

Vredno bi bilo o svetih liturgičnih dejanjih, o njih pomenu in namenu več in večkrat

pisati ter vernike nanje opozarjati. Morda bomo mogli to storiti. S temi vrsticami smo hoteli opozoriti zlasti na liturgično vedenje vernikov v cerkvi, ki naj bi bilo v soglasju s predpisi in z notranjo pobožnostjo.

Verska predavanja potom Radio-postaje. Tu in tam so imeli tudi v Ameriki razne predsodke, ali kaže »Radio« vpreči tudi v versko-propagandne namene. V Denver-u je imel lansko zimo župnik cerkve sv. Vincenca Pavelskega, Fr. W. Walsh, vsako nedeljo zvečer apostolske govore, ki jih je »Radio« raznesel na vse vetrove. Poleg številnih lajkov je vsled teh govorov šest protestantskih pastorjev jelo proučevati nauk katoliške Cerkve — in danes se pripravljajo, da bodo v odnotni stolnici sprejeti v katoliško Cerkvev.

RAZNO.

Dom duhovnih vaj. Pred tremi leti smo dobili Slovenci prvi »Dom duhovnih vaj« (Ljubljana, Zrinjskega cesta 9). S to kulturno ustanovo smo dohтели druge velike narode, ki se resno trudijo po verski obnovi in poglobitvi. »Dom duhovnih vaj« že deluje plodonosno in bo donesel lepih sadov za prerod našega naroda. Na Domu je pa še breme ogromnega dolga. Ker je ta zavod zadeva vsega ljudstva slovenskega, bi bilo prav, če bi se po možnosti vsi strnili in zavzeli, da oprostimo predstojništvo »Doma« morečih skrbi za odplačevanje dolga in občutnih obresti. — Vsakdo more priskočiti na pomoč na ta način, da ima od tega duhovne koristi in obilne sadove svetih maš. Od 1. nov. t. l. do 1. nov. 1929 se bo darovala vsak dan v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani sv. maša za vse, ki bodo v tem času prispevali za »Dom« vsaj 20 Din. Prispevki se lahko pošljejo po položnici, ki je bila priložena »Glasniku« (št. 9).

Iz prijateljstva — besnost. Strašna nesreča je zadela katoliškega župnika Heftli-ja pri Curihu. Neka gospa je prišla po opravih v župnišče. Imela je s seboj triletnega otročiča, ki se je mimogrede poigral s sicer krotkim in dobrikavim volčjim psom. Kakor bi trenil pa vrže otročiča na tla ter ga vkolje na stegno. Župnik skoči takoj zraven in hoče otroka iztrgati; toda pes ne mara več poznati gospodarja, postane ves besen, se zvali na župnika, ga vrže na tla in strašno zdeluje. Desno lice mu je popolnoma odtrgal. Obupni klici so privabili ljudi iz sosesčine, ki so župnika rešili, divjo zver pa ustrelili... Pozneje so dognali, da pes ni bil stekel. Župnik je nato v bolnišnici izdihnil v silnih mukah in neznosnem trpljenju. — Volčji pes torej ni varna žival!

Ledine. Najprej bodi omenjena dekliška Marijina družba, ki je močno narasla. 8 septembra je bilo sprejetih 14. deklet. — Sporočamo tudi, da smo dobili v juliju nove zvonove, in sicer za župno cerkev in za podružnice: Krnice, Vrsnik in Breznica. Zelo smo veseli lepega zvonjenja, ki smo ga toliko časa pogrešali. Naj bi vselej, kadar zadone, dvignili naše misli k Bogu. Imamo tudi precej številni cerkveni pevski zbor, ki pod župnikovim vodstvom trajno napreduje. Le orgelj močno pogrešamo; nadomestuje jih mali harmonij. A upamo, če Bog da, da nam jih bo kmalu možno napraviti.

Tečaj duhovnih vaj do konca l. 1928. Za duhovnike: Mesečna rekolekcija (od 3. do 5. ure pop.) 4. oktobra, 8. novembra, 6. decembra. — Za može: od 31. okt. do 4. nov. (posebno za take, ki so že večkrat delali duhovne vaje); od 15. do 19. novembra. — Za akademike: dan duhovne obnove: 2. decembra od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. — Za organiziste in cerkvenike: od 12. do 16. novembra. — Za mladeniče: od 7. do 11. decembra. — Za učitelje: od 27. do 31. decembra. — Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj zadnjega zgoraj imenovanih dni. — Oskrbnina za ves čas 120 Din. — Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega 9.

Uredniški del lista je bil zaključen 12. okt.

ODGOVORI.

G. A. — Sv. Gizela (7. maja, ime se različno razlaga) je bila hči bavarskega vojvode Henrika II. in sestra sv. kralja Henrika II. Oba je vzgajal in v dobrem utrjeval regensburški škof sv. Wolfgang. Poročila se je s tedaj še poganskim ogrskim kraljem Štefanom, ki ga je s svojo gorečnostjo in svetim življenjem pridobila za sv. krst. Sv. vera se je potem po njunem prizadevanju med ljudstvom hitro širila. Gizela si je pridobila mnogo zaslug pri zidavi cerkva in samostanov. O svetosti njenega življenja priča zlasti dejstvo, da sta njen mož Štefan in sin Emerik dosegla svetniško slavo. Po smrti svojega moža sv. Štefana se je l. 1045. vrnila v Nemčijo in tam preživela, ločena od sveta, v benediktinskem samostanu Niedernburgu pri Passau-u svoja poslednja leta. Tu je tudi umrla kot opatinja 7. maja 1095. Ogrji so do časov Jožefa II. trumoma romali na njen grob, ki je v imenovanem samostanu še sedaj v veliki časti. — (Po dr. Joh. Stadler: Vollständiges Heiligen-Lexikon II., 440. — Augsburg 1861.)

J. G. K.: Najbolje bi bilo, da bi svoje težave razodeli svojemu spovedniku, ker se pismeno o teh stvareh ne da lahko razgovarjati. Če vprašanja niso povsem jasna, je še težje dati jasne odgovore.

ZAHVALE.

L. Z. se zahvaljuje neb. Materi, vernim dušam v vicah, sv. Tereziji D. J. in † Slomšku za večkratno uslišanje. (Sl. skl. 10 Din.) — Rodbina Peneševa (Ljubljana) se zahvaljuje Materi božji na Brezjah za rešitev družinskega očeta v l. 1917./18. in 11. nov. 1923 v albanskih planinah. — M. K. se zahv. presv. Srcu J., Petrovški Mariji, sv. Antonu P., sv. Jožetu in sv. Mali Cvetki, škofu Slomšku za izboljšanje zdravja in za najden denar. — Naj-

Koledar Apostolstva molitve za november 1928.

Glavni mesečni namen, blag. po sv. očetu: Krščanska sramežljivost in odpoved.

Misijonski mesečni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Spreobrnjenje višjih slojev v Indiji.

Mesečni zaščitnik: Sv. Ivan Berhmans (26.).

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Četrtek	Vsi sveti	Skrb za srečno zadnjo uro	Bela peč	Sromlje
2 Petek	Verne duše	Molitev za duše v vica	Ljub. hiralnica	Markovci
3 Sobota	Hubert š.	Narodni mir in edinstvo	Ustje	Kapele
4 Nedelja	23. pb. Karol B.	Širjenje pobožnosti Srca Jezusovega	Čol	Artiče
5 Poned.	Caharija, Eliz.	Naši škofje in duhovniki	Črni vrh P.	Koprivnica
6 Torek	Lenart o.	Pogosto prejemanje sv. zakramentov	Kropa	Zabukovje
7 Sreda	Engelbert š.	Evharistična vzgoja mladine	Jesenice	Zdole
8 Četrtek	Bogomir š.	Marijine družbe, Tretji red	Novo mesto	Sl. Bistrica
9 Petek	Božider m.	Naši misijonarji med pagani	Loški potok	" M. 7 ž.
10 Sobota	Andrej Avelin	Skrb za delavski stan	Sostro	
11 Nedelja	24. pb. Martin	Zadeve sv. očeta	Dol	Sv. Martin Poh.
12 Poned.	Martin p.	Vdove, sirote in bolniki	Šmartin K.	G. Polskava
13 Torek	Stanislav K. s.	Redovniški poklici med Slovenci	Podlipa	Sp. Polskava
14 Sreda	Jozafat š. m.	Preganjeni katoličani v Rusiji	Šmarino Lit.	Črešnjevce
15 Četrtek	Leopold kr.	Državni in narodni voditelji	Moravče	Martjanci
16 Petek	Otmar o.	Katoliški učitelji in učiteljice	Bled	Majšperg
17 Sobota	Gregor Čud.	Zaliranje slabih časopisov	Srednja vas	Pečarovci
18 Nedelja	25. pb. Odon o.	Bogoslovna semenišča	Mengeš	Makole
19 Poned.	Elizabeta kr.	Poverjeniki(ce) dobrih listov	Ljub. Križanke	Pertoča
20 Torek	Feliks V. s.	Podpiranje dobrih del z milodari	Šmartin Š. g.	Poljčane
21 Sreda	Darov. M. Dev.	Starši in dobrotniki	Hrenovice	Tišina
22 Četrtek	Cecilija d. m.	Pobožnost pri cerkvenem petju	Sp. Tuhinj	Laporje
23 Petek	Klemen p. m.	Nezaposleni in nepreskrbljeni	Bukovščica	V. Dolenci
24 Sobota	Janez od Kr. s.	Srečna izbira poklicev	Ziri	Studenice
25 Nedelja	26. pb. Katarine	Dom duhovnih vaj	Sv. Katarina	Tinje
26 Poned.	Ivan Berhm. s.	Vzgojni zavodi	Rova	Sv. Venčesl.
27 Torek	Virgilij m.	Sv. Cerkev v Mehiki	Zapoge	Dol. Lendava
28 Sreda	Gregor p.	Spoštovanje duhovskega stanu	Vače	Beltinci
29 Četrtek	Saturnin m.	Mir in sloga v družinah	Studeno	Bojovina
30 Petek	Andrej ap.	Dober zgled. Ta mesec umrli	Litija	Crensovci

Vsak dan še vse važne in nujne zadeve Apostolstva molitve.

srč. zahvala in čast sv. Mali Tereziji za uslišano prošnjo. Celje, D. G. — Helena Tr., Mengeš, se zahv. sv. Tereziji D. J. za rešitev iz težkega položaja. — Mar. družbenka se zahvaljuje sv. Antonu, da je po opr. devetdnevnic bila rešena neke pravde. — Iskrena zahvala za srečno rešitev iz nevarnosti in za večkratno pomoč v potrebah Materi božji, sv. Ani, sv. Jožefu, sv. Tereziji D. J., † Slomšku in dušam v v. R. M., Idrija. — Družina Filipa Šipek v Mežici se zahv. presv. S. J., Mariji brez., sv. Mali Cvetki, † Slomšku in dušam v v. za zdravje po težki bolezni. — M. K. se zahv. Lurški M. b. v Rajhenburgu za ozdravljenje hudih bolečin v glavi. — Mati A. B. iz Rož. doline (Kor.) se zahvaljuje sv. Tereziji D. J. in Devici Mariji za večkratno uslišanje in se priporoča še nadalje. — Franc Bogataj, posestnik v Retečah, je priporočil v boleznih sebe in svoje presv. Srcu J. in M. ter † Slomšku. Ker je bil zopet uslišan, se zahvaljuje in izpolnjuje s tem svojo obljubo. — B. K. se zahv. Materi božji in sv. Mali Cvetki za zadobljeno zdravje. — Katarina Kremžar (Ježa p. Č.) se zahvaljuje šmarogorski Mariji za pomoč v revmatski bolezni.

PROŠNJE.

Dijak Fr. K. se priporoča božjemu služabniku Slomšku, presv. SS, za dober uspeh v šoli. — L. Ž. se priporoča Materi milosti, † škofu Slomšku, sv. Mali Cvetki in vernim dušam za uslišanje prošenj v časnih zadevah in za ozdravljenje živčne bolezni. (Sl. skl. 10 Din.) — Neka gospa se priporoča sv. Tereziji D. J., sv. Roku, sv. Valentinu, presv. Srcu J. in M. za ozdravljenje bolne noge, za dosego svojega cilja in za srečen izid svoje družine. — Tovariš priporoča v molitev na č. sv. Srcu Jez. in Mar., sv. Jožefu in Mali Tereziji svojega prijatelja, da bi bil obvarovan slabih potov. — F. R. se priporoča presv. Srcu J. in M., vsem svetim božjim, Mariji Pom. za milost možnega spreobrnjenja, za mir, zdravje in potrpljenje, za blagoslov v podj., za srečen izid pravde. Ob enem izreka zahv. M. b. v Križankah za pomoč v čas. zadevi. — Jos. Logar (Bistrica) se priporoča sv. Mali Cvetki in sv. Jožefu v težkih duševnih in gmotnih zadevah. — A. P. se priporoča presv. Srcu J., Materi božji, sv. Tereziji D. J. in † škofu Slomšku za srečen in pravičen izid obravnave.

Za praznik vseh svetnikov.

Ko je Jezus videl množice, je šel na goro, in ko je sédel, so stopili k njemu njegovi učenci; in odprl je usta in jih učil:

Blagor ubogim v duhu, zakaj njih je nebeško kraljestvo.

Blagor krotkim, zakaj ti bodo deželo posedli.

Blagor žalostnim, zakaj ti bodo potolaženi.

Blagor lačnim in žejnim pravice, zakaj ti bodo nasičeni.

Blagor usmiljenim, zakaj ti bodo usmiljenje dosegli.

Blagor čistim v srcu, zakaj ti bodo Boga gledali.

Blagor miroljubnim, zakaj ti bodo otroci božji.

Blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani, zakaj njih je nebeško kraljestvo.

Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih. Tako so namreč preganjali preroke, ki so bili pred vami.

(Mt 5, 1—12.)

Ljubezni moč.

Gr. Mali.

*Zar ljubezni te ogreva,
večno Solnce te obseva:
Vsa si lepa, vsa si čista,
Lilija brezmadežna!*

*Moč ljubezni, Mati mila,
te pod križ je privabila:
ko je Sin prelival kri, —
ti za nas trpela si.*

*Ko si Sina darovala,
Srčno si pod križem stala,
vsem odpirala srce
in podajala roke.*

*Mati, vir ljubezni tvoje
prerodi srce naj moje,
da bom srčno upal v té,
nosil vdano bol, gorjé!*

Vsi zemljani se sklonite.

Gr. Mali.

*Vsi zemljani se sklonite,
dajte čast Brezmadežni,
zbori angelski strmite,
slavo pojte Milostni.*

*Solnce njena je obleka,
njen obraz je divni cvet,
lilija žari v njej bela, —
ni je ranil grešni svet.*

*Biser nam je podarila,
v nas razlila solnčni žar:
Jezusa nam je rodila,
ki prihaja na oltar.*

*Zbor zemljanov ti prepeva:
Slavljena, Brezmadežna!
Nad oblaki spev odmeva:
Zdrava, Mati milostna!*

Oko ni videlo, uho ni slišalo . . .

(Za praznik vseh svetnikov.)

Kot ena sama velika delavnica je naša zemlja. Milijone rok se giblje v nji, dan na dan gradeč in izpopolnjujoč kulturo človeštva. Zemlja, morje in ozračje nad obema, vse je prepreženo z nitmi človeškega uma, povsod so sledovi dela človeških rok. Do vedno smelejših višin se dviga človek. Ali pa gre vzporedno s tem razvojem tudi rast človeštva v duhovno smer? Je li čudoviti razmah ustvarjajočega človeškega duha prinesel tudi srečo na zemljo? O če bi pogledali, kot gleda vsevidno božje oko, v srčne globine vseh teh milijonov ljudi, ki žive sedaj z nami na zemlji, če bi prisluhnili le za trenutek tisti tihi pesmi v skritem svetišču človeških src, pa bi vedeli, da je njen temeljni akord — plač. Res, da se mnogi niti sami ne zavedajo, da njih duše jočejo, saj ne mislijo več na to, kar je duhovnega v njih; delo, samo zunanje delo jih je preobličilo v stroje, ki se gibljejo in vrte iz dneva v dan.

In so zopet drugi, ki so jim dobrine moderne kulture ustvarile nekak raj na zemlji. Omamilo jih je mehko prijetno ozračje, ki dé tako dobro njihovemu telesu, duh se je moral umakniti v zadnji kotiček njihovega bitja, saj jim je oko neprestano uprto v zemljo in njihovo uho poslušala le njene melodije.

Več pa kot prvih in drugih je takih, ki nosijo v sebi pekočo bol pregnanih Adamovih otrok. Po križevih potih spo, s trdno vero ali tudi samo s svetlo slutnjo v duši, da je koncem križeve poti drugo kraljestvo, ki se jim bo odprlo v velikem trenutku smrti.

Slika človeštva na zemlji!

In zopet druga slika!

Na praznik vseh svetnikov nam sveta Cerkev nalahno odgrne zaveso, ki loči zemljo od onostranskih, naše oko zastrmi v čudoviti prizor, ki nam ga slika sv. Janez z besedami: »Videl sem množico, ki je nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov: stali so pred sedežem in pred Jagnjetom, oblečeni v bela oblačila in s palmovimi vejami v rokah.« (Sk. raz. 7, 10.)

Pogled v nebo! O mi vsi, ki delamo, trpimo in se jokamo tu na zemlji, pogledjmo kvišku! Kdo so vsi ti, ki se hranijo s sadom z drevesa življenja in gredo za Jagnjetom? Človeški otroci so kot mi! Pred tisoč, pred sto ali morda še pred par leti so hodili po zemlji in si služili v potu svojega obraza

svoj kruh. Glej, iz vseh stanov, iz vseh narodov so! Otroci so med njimi, ki jim diš sveta ni osenčil lilijinega cveta, pa so tudi starci, ki je kovalo življenje trdo in neusmiljeno na njih. Može so, ki so šli s svetiljko vere skozi življenje ali jim jo je milost prižgala morda šele ob mejniku obeh svetov, pa so ob njenem jasnem plamenu zatisnili svoje telesno oko. Matere so, tista tiha, najbolj sveta bitja, ki so prelila na zemlji največ solza, ker so bile vse bolečine njih otrok tudi njihove bolečine. Iz vseh narodov so! Onemu je tekla zibelka pod kmetsko streho v preprosti slovenski vasici, temu v razkošno opremljeni sobani svetovnega vele mesta. Temu je pela indijanska mati pesem uspavanko, onemu je sklenil krščanski misijonar v borni, umazani zamorski koči prvič ročice k molitvi. Temu je ugasnilo življenje ob lahnem šuštenju palmovih vrhov tam doli na žgočem jugu, onemu je nasul silni vihar mrzlega severa sneženi zamet na sveži grob. — Vse je zanje pogreznjeno v preteklost, vse je samo bilo, sedaj so vse razlike zabrisane, sij večnosti je razlit nad njimi in v tem siju so vsi podobni le Ene-mu — Njemu, ki ga gledajo! To gledanje je vsebina nebeške blaženosti, je tista nepojmljiva sreča, ki je zastrmel nekoč vanjo v svojem zamaknjenju apostol narodov, sv. Pavel, in ki mu je odpovedal človeški jezik, ko jo je hotel popisati, da ni našel drugega izraza kot: »Oko ni videlo, uho ni slišalo in srce človeško še ni občutilo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo.«

Nam vsem, ki potujemo po zemlji, je potreben spomin na nebesa, potreben bolj kot vse tiste neštevilne misli, ki nas mučijo in begajo in plešejo pred našimi duševnimi očmi kot nadležne mušice, zastirajoč nam pogled v domovino.

Potreben je ta spomin tistim mrtvim strojem, ki samo delajo in so skoro že zadušili v sebi klic duhovnega človeka. Ta spomin, ta jasna misel jim bo povedala, da ni zemlja samo navadna tvornica, kjer se izrabljajo človeške sile, ampak da je treba pri vsem tem mrzličnem hlastanju in delu današnjih dni, zavedati se praresnice: da je človeku le eno potrebno: rešiti dušo.

Še bolj kot tem je potreben spomin na onostransko življenje tistim, ki jim je zemlja samo bogato obložena miza, zakaj strašen mora biti korak od mize uživanja v prazni grob.

Vodnica skozi življenje pa mora biti misel na nebesa nam vsem, ki verujemo v Boga in so mu naša srca vdana v zupanju in ljubezni. Tudi mi vsi stojimo tu na zemlji v senci križa; trpljenje je naš delež, pa najsi kljuje bolečina v duši, v srcu ali žge telo. Vanj, ki ga vidimo globoko sklonjenega pod križem, ko spe na Kalvarijo, in ga gledamo krvavečega iz globokih ran na križu, vanj se upira naše oko in iz njegovih ran, iz njegovega odprtega srca prihaja moč v naša srca, da ostanejo vdana v urah trpljenja. Prav je tako, da zajemamo moči in poguma predvsem iz misli na Križanega, saj križ je naše prvo in najpotrebnejše zatočišče, kadar položi Oče težko svojo roko na nas.

In vendar mora iti naš pogled še preko križa in njegovih senc tja do večnolepih zarij drugega življenja. Sladka misel na nebesa, kako si nam potrebna! Zakaj, le zakaj se ustavimo tako redkokdaj ob tebi? Če listamo v knjigi sv. evangelija, nas mora iznenaditi, da govori Gospod tolikokrat v prilikah in podobah o »nebeškem kraljestvu«, mi pa pozabimo nanje in ne znamo obrniti Gospodovih besed v tolažbo svojim dušam. Nebesa! Neskončno morje blaženosti, ki pijejo iz njega milijoni in milijoni naših bratov in sester, ki so odšli pred nami, neizrečeno srečo in radost in ki se ne zmanjša niti za kapljico! In kako blizu so nam njegovi bregovi! Kaj je par zemskih let, par kratkih hipov našega življenja v primeri z brezčasnostjo, ki nas bo objela v trenutku, ko bomo začutili na sebi ledeni dih smrti? Že nas vidi naš Oče, kako pijemo tudi mi iz oceana, ki ga je pripravil od vekomaj svojim otrokom; že se vesele vse tiste nepregledne množice tam gori, da bomo prišli tudi mi k njim in

bomo skupno peli z njimi in z angelskimi zbori veličastni: Svet, svet, svet si Ti, Gospod!

Danes sto let bo samo še temu ali onemu izmed nas, ki dihamo sedaj zemski zrak, sijalo morda še zemsko solnce, vsi drugi bomo že izpremenjeni po telesu v prah; naše duše, naše nesmrtno duše pa bodo živele svoje pravo življenje onkraj zemskega obzorja. Še bo morda hodila zemlja enakomerno svojo pot, kot jo hodi danes, še bodo gledale zvezde z neba doli na človeške otroke, a drug, čisto drug rod bo obdeloval zemljo, se bo veselil in jokal v teh hišah in palačah, ki jih postavljajo naše roke; mi pa bomo živeli, tako upajmo, v Očetovi hiši, kamor je odšel naš Gospod, »da nam pripravi prostore,« kot je sam rekel.

Prelepa misel na večno domovino, dvigaj in osrečuj nas! Ti pa, naš Zveličar, Gospod Jezus, ki si nam s svojo smrtjo odprl vrata v hišo svojega Očeta, daj nam tudi milost, da nas bo vse življenje spremljala misel na srečo, ki si nam jo kupil s svojo dragoceno krvjo! Daj, da bo ta misel naša moč in naše bodrilo, kot je bila to Tvojemu velikemu apostolu, sv. Pavlu, in učencu ljubezni, sv. Janezu. Obema si odprl že za življenja zastor večnosti, da sta smela za trenutek pogledati v skrivnosti nebes. In ko je sv. Janez v veličastnih slikah opisal večni Sion, nebeški Jeruzalem, je koncem svojega nadzemskega videnja zapisal preprosto in iskreno samo: »Pridi, Gospod Jezus!« Naj bo ta klic, ta prošnja tudi vzdih naših src! Daj, da zahrepene naše duše po Tebi, da gredo vse naše želje tja, kjer sediš Ti na desnici Očetovi in kjer je tudi naš pravi dom!

M. K.

V svojo notranjost obrni pogled!

Dr. Fr. Jaklič.

V slovitem romanu »Vojna in mir« nam slika veliki Rus Tolstoj med drugimi osebnostmi tudi kneza Andreja Bolkonškega, ki se je udeležil ruskega pohoda proti Napoleonu in je bil na pracenski gori težko ranjen, ko je ravno drvil z zastavo v roki proti sovražnim vrstam po novo slavo. V travi je ležal vznak ter se boril z omotico. Naenkrat se je izvršila v njegovi duši silna izprememba, malenkostno

se mu je zazdelo vse njegovo dosedanje zanimanje in življenje; zagledal se je namreč v višino, v prostrani nebes, kot se še nikoli ni bil. »Nad njim ni bilo ničesar razen neba, visokega neba, — malo oblačnega, pa vendar neizmerno visokega neba, po katerem so tiho pluli sivi oblaki.« Prvič v življenju je začutil, da mu družina, družba in imetje, Rusija in vsi važni dogodki njegove dobe ne morejo izpolniti smisla

življenja; po tolikih letih teženj in razočaranj se je zavedel pod obširnimi nebesnim svodom, sam s svojo rano in smrtno bližino, da biva še vse nekaj višjega, zanj važnejšega, strašnejšega. Pogled v sive nebesne plasti in prostornine ga je presenetil in opozoril na višja vprašanja. In ko se je knez čez nekaj časa zopet zavedel iz omotice, odprl trudne oči ter zagledal tik sebe na konju samega Napoleona, ki je po dobljeni zmagi s svojim spremstvom ogledoval bojišče, se mu je ta močni vladar in srečni zmagovalec zazdel tako malenkosten in beden, da mu na njegov prijazen ogovor niti besede ni odgovoril; »gledal je Napoleonu naravnost v obraz in razmišljal o minljivosti sleherne veličine.«

Tolstoj — on, ki je tudi sam za vedno dal slovo velikima mestoma Petrogradu in Moskvi ter se iz ljubezni do resnobne samote nastanil na Jasni Poljani; kateremu je polagoma postajal tudi topli družinski krog odveč in je zbežal v popolno samoto — pisatelj nam je o tem došodku iz rusko-francoske vojske poudaril starodavno resnico, da je samota s svojo resnobnostjo in zbranostjo neizrekljivega pomena za pravo notranje življenje.

Ako človek od blizu opazuje mišljenje in življenje ljudi po velikih mestih ter išče pojasnila, za njihovo brezverstvo in sploh njih pomanjkanje resnobnejšega pojmovanja življenja, uvidi, da bi bili ti ljudje vse bolj globoki in resnobni, če bi mogli biti vsaj včasih sami s seboj in s svojo dušo. Tako pa vrvenje in življenje, delo in udobje velemesta docela zaposli njih duševnost od ranega jutra do poznega večera; vprašanja o Bogu, duši, večnosti, veri in nramnosti so tudi v njihovih dušah in bi rada odgovora, pa — ni časa zanje.

Da bo torej tvoje življenje prav naravnano in kar najbolj bogato, obrni svoj pogled vase, v svojo notranjost. Rad poišči samoto in v njej se zberi in pazi na glas božji, ki ti bo v tišini tvoje duše govoril.

Sredi novembra se spominjamo **redovnice sv. Jederti**, ki spada med najljubeznejši osebnosti srednjega veka. S svojimi spisi, polnimi globokih misli in nežnih čustev do Boga, bo slovela skozi stoletja. Njeno bogato notranje življenje pa nas opozarja, na kaj naj posebno pazimo in v čem naj iščemo prave vrednosti življenja.

* * *

Sv. Jedert je bila rojena v Nemčiji menda l. 1256. iz plemiške družine; ne

vemo pa, na katerem gradu ji je tekla zibelka. Komaj je spolnila 7. leto, so jo že poslali roditelji v samostansko šolo cistercijank v Helfto pri Eislebnu.

V tisti dobi se je znanost, posebno modroslovna in bogoslovna, nepričakovano visoko povzpela; le spomnimo se na njene prve, sv. Tomaža Akvinskega, ki je umrl, ko je bila sv. Jedert stara kakih 20 let. Cerkveni redovi, tudi ženski, so se jako brigali in trudili za izobrazbo; iz globljega doumevanja naravnih resnic bi naj duša tem bolje spoznavala Boga in laglje sprejemala in razglabljala božje razodetje.

Tako se je bilo treba tudi mali cistercijanski gojenki Jederti učiti slovnice, računstva, slikanja in godbe; pozneje so jo samostanske učiteljice uvajale tudi v umetnost govornišva in spisja ter ji dale v roke spise cerkvenih očetov, osobito silnega veleuma, globokega sv. Avgušтина. Knjige si je morala seveda sama prepisovati, ko takrat še ni bilo tiska. Za opatico je bila takrat v Helfti Jedert iz Hackelborna, ki je bila skrbna vodnica in duhovna mati naše sv. Jederti; izmed sošolk jo je pa vezalo najtesnejše prijateljstvo s svetnico Mehtildo, hčerjo Burkharda iz Mansfelda, ki je bil pred nekaj leti ustanovil ravno ta samostan.

Ko je dekletce od bliže spoznalo redovniško življenje, ga je toliko vzljubila, da je tudi sama postala cistercijanka. Pozneje se je pa bridko obtoževala, da prva leta ni prav umevala redovniškega cilja: vestno se je trudila za učenost ter si je res pridobila razmeroma bogato izobrazbo; za notranje življenje: za spoznavanje in zatiranje svojih napak in za napredek v ljubezni do Boga in v drugih čednostih ji pa ni bilo dosti mar. Njena pozornost je bila obrnjena naven kaj; njen duh je krožil po vsem vesoljstvu, — le nase je pozabila.

Milost božja jo je pa po njenem 24. letu naenkrat zdramila. Ko je namreč opazila, kako daleč so nekatere redovne sestre napredovale v popolnosti, in ko je sebe primerjala z njimi, se je ob svojem duhovnem uboštvu kar zdrznila. V vročih molitvah je začela rotiti Boga, naj jo razsvetli in podpira. In od tedaj je postala vsa druga; zunanje življenje ji je teklo enakomerno in enolično, tem bolj bogato je pa njena duša zaživela.

Pustila je posvetno znanost in »ker je le eno potrebno«, je začela iz vse drugih vidikov prebirati in premišljevatii sveto pismo in nabožna dela. Bog ji je či-

stil srce z boleznimi in drugimi križi, ki so jo vedno bolj pogosto obiskavali. Prej je bila posvetna, hladna do bližnjega, trda v svojih sodbah in ponosna nase; potlej pa je postala skromno bitje, ponižujoč se ob vsaki priložnosti in veseleč se neprijetnosti, polna ljubezni do soster in sočutnega umevanja za njih križe. Nikogar ni mogla videti trpeti, da bi mu ne hitela pomagat in ga tolažit; celo do živalic, stvaric božjih, je imela sočutno srce.

Ko je dopolnila 25. leto, se ji je Jezus prvič prikazal. Od takrat se je pa zmiraj večkrat zamaknila in do svoje smrti je imela neprestano zavest o Odrešenikovi bližini; nepretrgoma ga je videla z dušnimi očmi, večkrat tudi s telesnimi. Z umom, voljo in čuvstvi je bila nadnaravno, skrivnostno, mistično vanj pogreznjena. Le enkrat ji je Gospod za enajst dni odtegnil svojo navzočnost. Pozneje je potožila, da ji je bilo tiste dni umreti.

Po telesu je bila izredno slabotna in šibka; čudno se je zdelo, kako da sploh še živi. Duša je pa prejemale vedno bolj čudovite milosti. Jezus jo je sam vzgajal, poučeval in razveseljeval, vodil jo kot otroka in jo bodril. Sveta duša se mu je prepustila brez prdržka, sebi je docela odmla. Vse, kar je potrebovala: hrano, obleko, kurjavo itd., vse je sprejemala kot posebna darila božjega Ženina, ki ji je nekoč povedal, da ga taka dejanja hvaležne ljubezni izredno razveselijo. Slepo je zaupala v božjo previdnost. Povsod je iskala le to, kar je Bogu všeč. Tako je bila ponižna, da je rotila Jezusa, naj ji nakloni samo take milosti, ki jih bo lahko prikrija pred drugimi; in res, za njene prikazni, oziroma za njeno neprestano zamaknjenost ter druge milosti so vedeli le njen spovednik, samostanska opatica in pa njena prijateljica sv. Mehtilda, ki je bila tudi sama podobno obdarjena z izrednimi milostmi. Tako ponižno pogreznjena je bila sv. Jedert v svojo ničnost ter popolno odvisnost od božje dobrote, da se ji je zdelo kot po-

seben čudež božje prizanesljivosti in potrpežljivosti, da jo neskončno sveti in pravični Bog sploh še pusti živeti.

Nebeški Učenik je pa hotel, da naj njeno notranje življenje sveti in koristi tudi drugim; zato ji je naročil, naj opiše svoje dušno stanje. Neizrečeno veliko premagovanja jo je stalo, da je prišla s svojo notranjo odličnostjo na dan. Vendar je ubogala božji poziv in pisala, deloma pa v svoji zadnji dolgotrajni boleznii narekovala svoje spise o prejšnji mlačnosti, potem o svoji zresnitvi in o Jezusovih čim dalje večjih dokazih ljubezni. Opisala je tudi vse prikazni in druge nadnaravne izrednosti, katerih je bila deležna njena tovarišica sv. Mehtilda, ki je pa tudi zelo pazno čuvala svoje notranje bogastvo pred ljudmi ter je izpregovorila o sebi šele v svoji zadnji boleznii l. 1099.

Vsi trije Jedertini spisi so kljub svoji bogati in težko razumljivi vsebini nenavadno jasni in porabni za vse slučaje in stopnje notranjega življenja, podobno kot spisi španske sv. Terezije. Bogoslovni učenjaki so jih strme občudovali in sveta stolica jih je l. 1677. slovesno potrdila, ko je prisodila Jederti svetniško čast, Svetnica je zložila tudi več lepih molitev, ki so še sedaj v rabi ter so uvrščene deloma tudi v slovenske molitvenike. Njej in pa sveti Mehtildi je Jezus že toliko stoletij pred bl. Marjeto Alakok razodel svoje Srce in sta ga obe ljubeče častili.

Sv. Jedert je umrla l. 1302., stara šele 46 let. Mi njenih milosti ne moremo dosti razumeti, ampak jih le nejasno slutimo, tako izredne so bile. Začela je pa tako hitro napredovati, le dobro si to zapomnimo, šele potem, ko se je njena pozornost obrnila v lastno dušo, v lastno notranjost. Redovnica je bila, pa ko se je zanimala za zunanje, posvetne zadeve, jo poprej tudi to ni varovalo pred mlačnostjo in duhovno zaostalostjo. Kako resen in velevažen opomin je to!

Kar v mladih letih zamudiš, težko kdaj več popraviš.

Vse drugo lahko izgubiš, le tega, kar znaš in dobrega veš, ti nihče ne more vzeti.

Čedne bukve so mladih ljudi najzvestejše znanke, lepe pesmi pa najboljše dobrovoljke.

Komur jesti ne diši, nima pravega zdravja, komur pa dober nauk mrzi, kaže, da se za hudo pripravlja.

Marljivost tudi slabo glavo izboljša. — Glava lenuha vsak dan bolj trda prihaja.

V mladih letih stradati je hudo, pa se dobrega razvaditi še hujše.

Sreča tvoja še ni to, česar se dobrega naučiš, marveč to, kar dobrega storiš.

Bolje je malo, pa dobro brati, kakor veliko žlabodrati, umeti in čutiti pa nič.

Slomšek.

Naš Fantič in naš Deklič.

Janez Kalan.

Ali kaj poznate »Fantiča«? — Katerega pa? — Tistega, ki mu Marija kliče, da naj gor vstane.

Kuglica prileti,
fantič pa oblezi,
Marija je mimo šla,
mil' ga j' pogledala:
Fantič, le gor vstan',
greva za Jezusam!

Na podlagi te narodne pesmice je spisana za naše fantiče knjižica »Fantič, le gor vstan!« — Ali jo kaj poznate? Nič? Je nimajo še fantje — vaši sinovi, vaši bratje, vaši sorodniki in sosedovi fantje?!

Kmalu bo štiri leta, kar je izšla. Tiskane je bilo 3000. Medtem je pošla. Ker je bilo še popraševanja po nji, jo je bilo treba tiskati drugič. Zdaj se spet dobi. — Tritisoč torej je razprodane. To je že nekaj, a še veliko premalo. Pomislimo, koliko je na Slovenskem fantov — in pomislimo tudi, kako fantje največkrat žive! Ali ni ravno življenje fantov poleg pijančevanja najhujša rana na življenju slovenskega ljudstva? V glavi mladega fanta vse vre in je pogostokrat vse narobe; fantje imajo napačne pojme o življenju. Kar je grdo, to se mu zdi lepo; kar lepo, to se mu zdi grdo; kar je čast, ima za sramoto; kar je sramotno, se mu zdi imenitno. Ti napačni pojmi, ta zmeda v glavi je kriva, da je tudi življenje fantov pogostokrat vse narobe. Zato velik del fantov svojo lepo mladost, najlepša leta življenja, najgrše prežive. Leta norosti — izgubljene mladosti. Fantu se zdi »fest«, da pije do pijanosti, da ponoči po vasi tuli, da stoji zunaj cerkve, da sune z nožem in mahne s kolom, kadar ga kaj razdraži. In ker misli, da je to »fest«, sodi, da mora tako stori, Ker fant se mora vendar postaviti! Ko bi mu mogli dopovedati, da to ni prav nič »fest«, ampak prav grdo, pa smo ga rešili. Fantom meglo iz glave pregnati, jim glavo prav naravnati, da ne bodo vsega narobe videli, — to je namen knjižice »Fantič, le gor vstan!« Posvėti jim z živo lučjo v glavo, prime jih za dušo in jim pokaže neumnost in grdobno greha, pa tudi lepoto in srečo pametnega, poštenega nedolžnega veselja v mladosti.

Ker je na tem za vsakega posameznega fanta pa tudi za cel narod tako veliko ležeče, bi bilo želeti, da pride taka knjižica prav globoko noter v ljudstvo — do zadnjega fanta. Knjižica nima nič manjšega namena kakor napraviti v tem oziru med narodom celo revolucijo,

prekucijo: vse dosedanje fantovske razvade in nerednosti na glavo prekucniti in namesto njih nekaj čisto novega vpeljati, novo boljše življenje, novo lepšo mladost slovenskim fantom.

Obračam se torej tukaj s prošnjo do vseh, ki morejo k temu kaj pripomoči: do duhovnikov, do staršev, do fantov samih in do deklet, naj storijo vse, kar morejo, da pride knjižica fantom res v roke. Kadar pridejo skupaj, naj bi se o tem razgovarjali, debatirali, in če jim nisem kaj prav povedal, naj me zavrnejo, popravijo. Če pa nimajo kaj ugovarjati, potem je edino dosledno, da se po tem ravnajo, kar je tam pisano.

»Fantič« priporoča ob koncu tudi Marijine družbe za fante po zgledu drugih dežel in narodov. Čutil sem potrebo priporočati mladeniške Mar. družbe, kakor jih vidim po drugih deželah. Seveda bi bilo najlepše, da bi bilo tudi na Slovenskem tako, — dasi moram na žalost priznati, da slovenski fantje, kakršni so, marsikje niso zreli za Mar. družbo. S tem nočem svojih besedi nič oslabiti, — samo toliko rečem, če kakega fanta Marijina družba ne veseli, naj zaradi tega »Fantiča« še nikar ne odkloni, dobil bo v njem še dosti drugega, kar je pisano kakor nalašč zanj.

3000 je »Fantiča« že razprodanega, 3000 je nanovo tiskanega, vsaj 3000 ga moramo še enkrat tiskati! Trikrat 3000 — to bi bilo že nekaj, četudi še vedno premalo. Ne trdim, da bo »Fantič« vse fante takoj in popolnoma pre naredil, a če bi vsi, ki vam mora biti življenje fantov pri srcu, storili svojo dolžnost, in skrbeli, da fantom to ne pride iz spomina, kar jim »Fantič« govori, — nekaj bi pa le odrinil, da bi se življenje slovenskih fantov izboljšalo, dvignilo iz sedanje nižine na višjo stopnjo.

Fantič, le gor vstan'!

*

Kaj pa za dekleta? Če imaš fantom toliko povedati, ali za nas dekleta pa nimaš nič? — O ne, dekleta, tudi na vas nisem pozabil! Brž, ko je »Fantič« zagledal luč sveta, sem si mislil: zdaj pa pridejo na vrsto dekleta. Ze sem zastavil pero, — medtem pa me je božja roka odvedla v tujo deželo, in »slovensko dekle« je — počivalo tri leta, da sem to stvar spet v roke vzel in dovršil. Knjižica se danes tiska in meseca novembra bo gotova.

Kakor o fantih imamo tudi o vas, dekleta, posebno pesmico:

Venček na glavi se
bliska ti s kitice
rožic zelenih,
slovensko dekle.

Na podlagi te pesmice je sestavljena knjižica za vas, dekleta. Iz teh par kitic sem vam napletel dolg venec lepih, primernih in prav potrebnih naukov.

»Slovensko dekle« ima pet poglavij. Prvo poglavje je bolj resno: govori o pametnih in nespametnih devicah, o devicah-noricah, in o kačah, ki se plazijo ob potih dekliškega življenja. — Drugo poglavje bo pa dekleta posebno zanimalo. Naslov mu je »Kaj pa ženin?« Pri tem se bodo dekletom malo ustna na smeh nategnila, srce jim bo začelo hitreje biti, češ, ženin! O, če mi ta pove, kako ga dobim, potem je pa že vredno knjižico kupiti in brati. In res, dekleta, le berite! Boste videle, kako lahko dobi ženina vsaka, pa prav vsaka! ... Tretje poglavje se glasi: »Vaš vzor«. Ta vzor je seveda Marija. »Lilija, vrt-nica, mila tud' šmarnica«, te cvetice igrajo veliko vlogo v knjižici. — Četrto poglavje je »Dekle na tujem«. Ker dandanes dekleta tako veliko po svetu hodijo, jim je treba tudi o tem govoriti. — Zadnje poglavje pa je »Veselo dekle...« In katero dekle ni rado veselo? Zato upam, da vam bo tudi to poglavje všeč, ki vam pove, da in kako bodite vesele.

Knjižica mi je precej narasla, ni majhna; cene danes še ne vem povedati. Pisana ni samo za Marijine družbe, ampak za vsa dekleta brez razlike; seveda jo boste družbenke največ kupovale in brale. Skrbite pa, da jo dobijo v roke tudi dekleta, ki niso v Marijini družbi, drugače bi svojega namena ne dosegla. Tiste so je posebno potrebne.

»Fantič in Dekle« naj bo za vas kakor nekak katekizem. Kakor se katekizem ne prebere samo enkrat, ampak ga je treba imeti pogostokrat v roki, tako naj bi spremljali ti dve knjigi fante in dekleta skoz vso mladost. Zdaj naj se prebere eno poglavje, zdaj drugo. Tudi starši naj bi obe poznali, tudi njim lahko služi. Vsak fantič in deklič, ko stopi iz šole, naj jo dobi takoj v roke, da mu bo kažipot skoz njegovo mladost. Obvarovala ga bo kač, ki ga lahko pičijo.

Dokler sem bil doma, sem hodil po deželi od fare do fare in pridigoval reči, ki so tukaj napisane. Še bi rad hodil in pridigoval, — pa smo predaleč narazen. Zato bi rad pridigoval iz daljave na ta način po vsem Slovenskem vsem fantom in dekletom, kako naj živijo in skrbijo, da bo res lepa in vesela njih mladost, zadovoljna njih starost in srečna njih večnost...

(Če mi ima kdo kaj pisati, moj naslov je zdaj: Essen-Borbeck, Rheinland.)

Tudi to je potrebno.

Janez Langerholz.

Bilo je po zadnjem shodu v Studeni vasi. Dekletom so še šumele po ušesih besede: »Ali imaš še katekizem? Morda si ga raztrgala, morda prodala? Moogoče leži revež pozabljen na dnu tvoje skrinje? Ali ima sploh vaša hiša katekizem in ga hrani kot sveto, družinsko knjigo? Poskusi: hiša brez katekizma, pa duša brez telesa, oboje je mrtvo; telo za svet, hiša za versko življenje. In še to si zapomnite; svet vara in goljufa, v katekizmu je resnica doma. Pri

prihodnjem velikonočnem izpraševanju bom videl, kakšno ceno ima med vami katekizem. Zdaj pa na delo!»

Te besede so padle na različna tla.

»Za otroke nas ima,« je jezikalala Staničeva Mica.

»Mar misli, da hodimo še vedno k njemu v šolo?« je prikladala Drobževa.

Večina je pa vendar vzela stvar tako za resno, kakor so bile besede resno povedane. Že dolgo zanemarjeni katekizem je postal žarišče vsega zanimanja. Na pol

pozabljeni nauki so spet na novo oživeli, skoro popolnoma zatemnele resnice so stale kakor nove in vendar že tisočletja stare pred našimi ljudmi. Razum, ki je v šolski dobi bil še premalo razvit, se je prebudil in zdaj šele prav dobro ali vsaj dobro razumeval dosledno natančnost in trdnost razodetih resnic.

Na vaškem koritu, nekakem skupnem shajališču vsakdanjega vaškega življenja, si slišal tiste dni podobna vprašanja in pogovore:

»Koliko že znaš?«

»Ali te kaj skrbi?«

»Ah, kaj me bo skrbelo!«

»Nisem vedela, da res prav tako malo znam.«

»Kar sram me je.«

Čas pa je hitel naprej, advent se je bližal in takrat bo vsako adventno nedeljo gledala po cerkvi skrb iz preplašenih oči in srce bo udarilo močnejše, ko se bo zaslišalo pri oznanilu: »K velikonočnemu izpraševanju naj pridejo...«

Ob nedeljskih popoldnevih in ob dolgih zimskih večerih pa so se sklanjali nad knjigami resni zamišljeni obrazi in spomin je premleval že na pol ponovljene odstavke iz katekizma in sprejemal vase spet nova vprašanja in odgovore. Zakaj sramota bi bila res velika, če bi se razneslo po vasi in še čez njene meje, da se družbena dekleta niso odrezala.

Gospod Pavle pa je skrivaj poizvedoval in prisluškoval, kakšen odmev so našle njegove besede po fari, zlasti še v družbi sami.

Potratova mati je prišla v župnišče po družinsko polo za fanta, ki ga letos prvič kličejo k vojaškemu naboru. Počasi je gospod pisal imena in družinske podatke na polo. Vmes pa je vpraševal:

»Franca! Aha, Franca! Kaj pa dela Franca, mati?«

»Vi ne veste, kako se uči! Pa kako jo skrbi!«

»Kaj pa Pavla?«

»Ta šele, ta! Veste, Pavla je bolj trde glave. Ne smete biti hudi, če ne bo vsega prav povedala,« je rahljala materina ljubezen na videz trdo srce gospoda Pavleta. Zakaj še mater bi zabolelo, če bi slišala, da ravno njene hčere niso bile vsaj med prvimi.

»Pa Ivanka?«

»Ta se pa iz obeh norca dela. Veste, je hudo dobre glave. Kar žal nam je, da je nismo dali študirat.«

»Povejte ji, naj se preveč ne zanaša na svojo dobro glavo. Morebiti ji bo še

žal, da brije norce na račun starejših dveh.«

»Saj jo uganjam, kar jo morem. Pa kaj! Mlada kri! Hvaležna sem pa vam, gospod župnik, da ste jo našim dekletom tako zabelili. Imajo vsaj nekaj skrbi. In pa znale bodo. Saj smo se me tudi morale učiti. Pa smo tudi nekaj znale.«

Mati se je rada malo pobahala s svojo znanostjo in pridnostjo iz šolskih dni. Kdo bi ji zameril!

»Tako, mati,« je župnik mimogrede izročil izgotovljeno polo, »dekletom pa le povejte, naj se dobro pripravijo. Tega ne zahteva samo moja sitnost, ampak veliko bolj čast in ponos naših deklet. Če imajo le iskrico časti v sebi, bodo gotovo storile svojo res sveto dolžnost. V tem zmislu jih pozdravite.«

Odšla je.

Gospod Pavle pa je sam s seboj zadovoljen mrmral sam pri sebi: »Šlo bo, šlo. Mora iti. Krščanski nauk znati je prvo, po njem živeti pa drugo. In oboje mora znati naša mladina, če hoče biti zvesta Bogu in narodu. Mora! In moja dolžnost je, da ji pri tem svetem poslu pomagam, da jo vodim in podpiram. Da veš, gospod Pavle, čemu si prišel v Studeno vas! Ti pa, mogočna Gospa tam gori, ti stori, da bodo vsi moji ljudje nauke tvojega Sina prav spoznali in da se bodo po njih tudi ravnali. Pavle, poslušaj! Raj boš imel na zemlji, raj te čaka po smrti. Srečna duša!«

Potratova mati seveda doma ni zamolčala, o čem se je menila z gospodom župnikom.

»Tožit nas hodite,« so se jezila dekleta.

»Nikakor. Zagovarjam vas, prosim za vas, in vi pravite, da vas tožim. Ivanka, kar mirna bodi in glej, da nazadnje ne bo s teboj res tako, kakor v evangeliju; poslednji bodo prvi in prvi bodo poslednji.«

»Samo pridigate.«

»Moram. Saj vam še tako premalo. Če kaj rečem, kar lepo za ušesa spravite. Veste, da na sedem let vse prav pride.«

In konec je bilo prepira.

Sneg je naletaval in sveti adventni čas je nastopil.

V cerkveni dvorani je bilo zakurjeno, za tisti dan skoro brez potrebe. Skrb je podila kri v dekliske obraze in jih rdečila, kakor jutranja zarja megle pred solnčnim vzhodom. In ko je po prestanem izpraševanju gospod Pavle povedal, da je z znanjem zadovoljen, kljub temu da je zjutraj vstal z levo nogo naprej in bi bil moral zato biti menda pust in čmeren, takrat je

v dušah naših deklet posijalo solnce veselja in glas vesti jim je pritrkaval lepše in slajše kakor vse melodije božičnih zvonov.

In poln svetega ognja je nadaljeval gospod župnik z vsem zanosom svoje ognjevitosti in za dobro vnete duše: »In zdaj, dekleta, pojdite na svoje domove in oznanjajte moje besede vsem, starim in mladim, otrokom in mladeničem in možem

še posebno, da ni sramotno za človeka, če s katekizmom v roki skrbi za svojo in za svojih versko znanje, versko izobrazbo in verski napredek. Sramotno pa je za vsako bitje, ki hoče biti katoliški kristjan, pa zagovarja svojo nevednost v verskih stvareh s svojo pozabljivostjo. Ni to pozabljivost, nemarnost je, lenoba je, ki mora izginiti iz mej moje lepe župnije daleč, daleč, tja v deveto deželo!«

IZ OSREDNJEGA VODSTVA MARIJINIH DRUŽB.

Četrty izkaz članarine (za l. 1928.), ki so jo poslale sledeče župnije oziroma družbe:

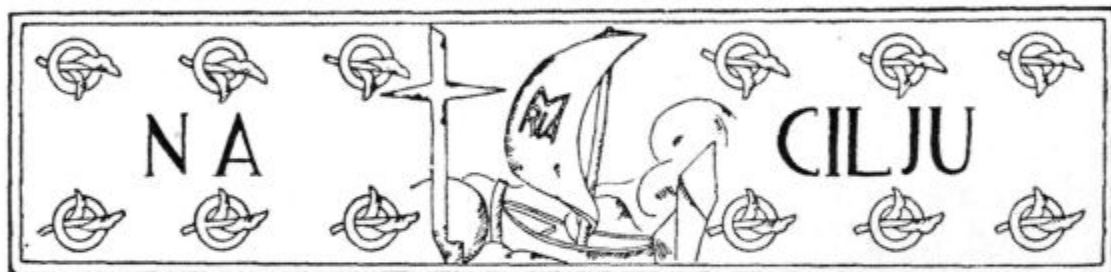
1. Dekliške: Sv. Anton pri Litiji, Bevke, Boh. Bela, Brdo pri Lukovici, Cerklje na Gor., Cerklje ob Krki, Črnuče, Davče, Dob pri Domžalah, Dol pri Ljubljani, Dovje, Sv. Duh pri Krškem, Gorje pri Bledu, Hinje, Horjul, Kamnik, Kolovrat, Kropa, Kresnice, Leskovec, Ljubljana: stolna, Mekinje urš., samostan, Mošnje, Mozelj, Novo mesto, Nova Oselica, Polica, Poljane pri Novem mestu, Poljane pri Škofji Loki, Ponikve

Gornje, Preska, Rečica ob Savinji, Rudnik, Škocjan pri Mokronogu, Št. Rupert, Vavta vas, Stranje.

2. Ženske: Brezovica, Dovje, Ljubljana: stolna, trnovska, Tržič.

3. Mladeniške: Ljubljana: bogoslovje, Maribor, bogoslovje.

Vsem Marijinim družbam se zahvalujemo za poslano članarino. S tem zaključujemo izkaz letošnje članarine. Posebno poročilo sledi.

Zelija Pedreira-Castro.

Dr. Fr. Jerè. (Dalje.)

Poleg sv. Rešnjega Telesa je častila posebno brezmadežno Devico Marijo; njej na čast je vsak dan molila rožni venec in male dnevnice. Dalje se je zaupno priporočala sv. Jožefu in drugim zavetnikom notranjega življenja. Vadila se je bivati v božji pričujočnosti; tako je bila stalno združena z Bogom.

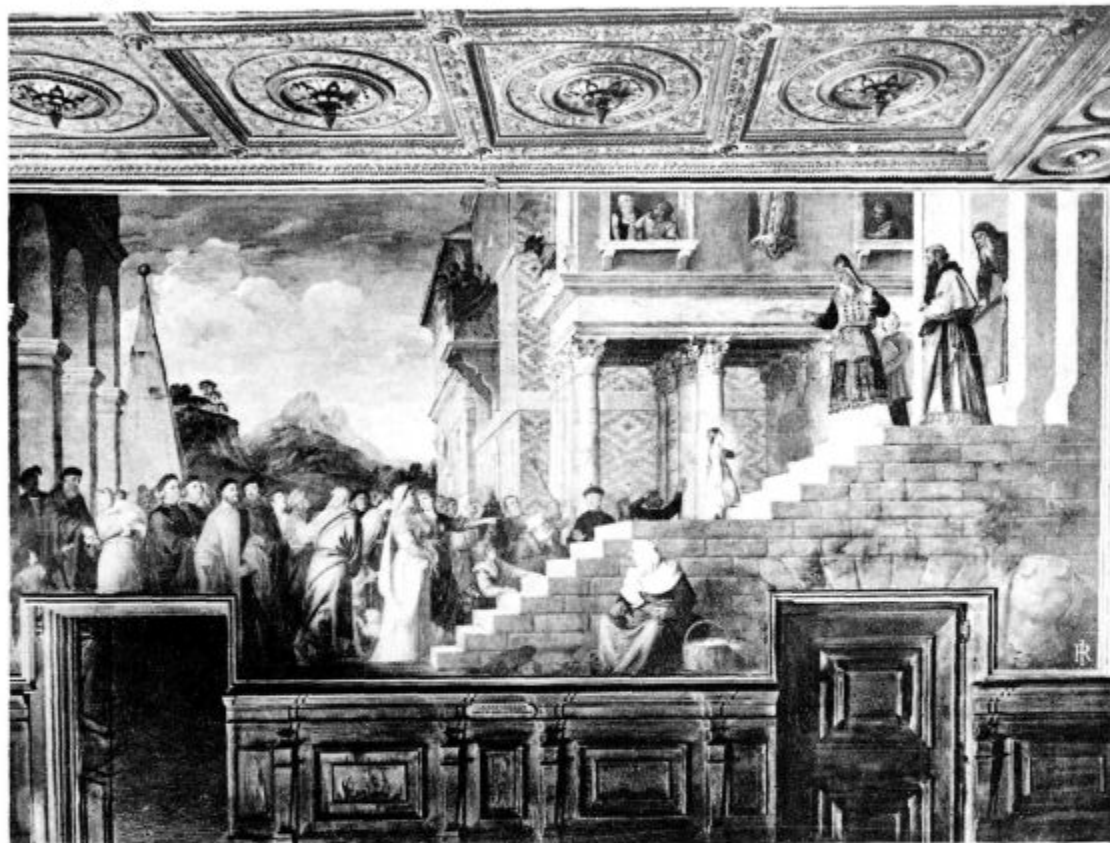
Ako pa je bila njena duša pri Bogu, je bilo njeno srce pri starših, bratih in sestrah. Zaradi svoje miline in krotkosti je bila ljubljena vse družine. Do očeta je bila vedno zaupljiva in uslužna; že z oči mu je brala vsako željo in jo z veselim obrazom spolnila; in ta pozornost je bila državnemu svetovavcu v njegovih mnogih skrbih v veliko tolažbo. Mati ji je popolnoma zaupala in ji prepuščala vedno več domačih opravil. Sestri in bratje so imeli v njej ljubeznivo učiteljico; poučevala jih je v prvih naukih, z njimi se je igrala

in šalila, oskrbovala jim je razvedrila in tolažbe pri malih težavah in nezgodah.

V hiši državnega svetovavca so se shajale najodličnejše družine iz glavnega mesta; večkrat je bil v gostih tudi cesar s svojim spremstvom. Ob takih prilikah je bila Zelija živahna in duhovita. Vsak se je čutil srečnega, ako je imel priliko z njo govoriti. Znala je goste prijetno zabavati, a se je čuvala vsega, kar bi količkaj moglo žaliti Boga ali bližnjega. Po očetovi želji je pred gosti nastopala s pesmicami ali govori, ki jih je sama zložila, s petjem ali sviranjem. Nastopala je brez boječnosti in zadrege, vendar tako skromno in neprisiljeno, da se je morala vsem prikupiti. Hvalili so ji in čestitali, a ostala je ponižna; imela je dušo pri Bogu in srce pri domačih. Tudi laskali so se ji, a vselej brez uspeha. Čistost njene duše se je razodevala na njenem smehljajočem se obrazu.

Večkrat so jo vabili na razne slovesnosti, tudi na cesarskem dvoru. Šla je, ker so starši želeli; vendar je pozneje priznala, da ji take slovesnosti, kjer so jo občudovali, niso bile pri srcu; saj je želela v samostan. Še zdaj hvalijo njeni sorodniki zabave, pri katerih jim je Zeliija vzbujala plemenita čuvstva. In vzrok? Kakor od belega laboda odpada le belo perje, tako je vse, kar v srcu krščanske device živi in iz njega prihaja, čistost in nedolžnost.

Njen spovednik je bil presenečen zaradi njene namere in ni vedel, kako bi sveioval. Poznal je sicer njeno dušo, da je popolna in zmožna take odločitve, vendar je mislil na blagor krščanske družine, kateri je morda določena za mater, Redovniški poklic je predvsem božja odločitev in zahteva, da se človek odpove vsemu zemeljskemu. Velike duše volijo tiho življenje v samostanu, kjer morejo nedeljeno Boga ljubiti. Te duše poslušajo no-

Tizian.

Darovanje Marijino.

Benetke.

Nikdar ni nosila izrezane obleke, kratkih rokavov; ogibala se je vsake posebnosti v noši. Oblačila se je sicer ukusno in si nadela tudi kakšno okrasje; toda njen najlepši kras je bila čedna postava in sramežljivost, ki je očarala vse. Ker je bila precej od mesta, ni nikdar šla v gledališče ali na ples. Primerne zabave je našla v sorodnih in znanih družinah.

Zeliija je vestno porazdelila čas za učenje, za domača opravila, šivanje in razvedrilo. Tako ji je teklo življenje v delu in molitvi do 18. leta. Ko je tako doraščala, je rasla tudi njena potreba po ljubezni. Vedno bolj je hrepenela po Jezusu in bila vdana domačim; druge ljubezni ni poznala. Pridno je prebirala spise sv. Terezije in je sanjala o tem, da bi vstopila h karmeličankam.

tranji božji klic, ki je rahel, zadosti močan, da jih privede do tega, da pretrgajo vse zemeljske vezi. Gotovo je pa, da morejo ljudje tudi izven samostana Boga z vso dušo ljubiti in mu z vsem bitjem služiti. Zato so mnoge plemenite duše dolgo v negotovosti glede svojega poklica, dokler jim nekega dne skrivnostna luč ne pokaže pota, ki jim ga je začrtal Gospod. Tako je bilo tudi z Zeliijo. Pozneje je večkrat pravila: »Kljub moji srčni želji, iti v samostan, nisem mogla priti do prepričanja, da bi to bila božja volja.« Sicer pa je bila vedno poslušna božjim navdihom, pripravljena za vsako žrtev, dokler ni nekoč, ko je najmanj mislila na to, spoznala božjega načrta z njo.

Skriti biseri.

Iz Škofje Loke. 12. kimovca je odšla k večnemu počitku zgledna članica dekl. Marijine družbe Helena Sever. Pokojna je bila od mladih nog vzorna kongreganistinja, zato je bila kmalu izbrana za prednico. Kot taka je z občudovano vnemo in požrtvovalnostjo vodila Marijino družbo celih 20 let. Ni se bala nobene žrtve, ni se ustrašila nobenega truda. S svojim zgledom in z ljubeznivim, a resnim nastopom je družbi veliko koristila ter bila vsekdar krepka opora duhovnim voditeljem velike loške kongregacije. Cetudi skromna tovarniška delavka si je s svojim modrim in previdnim ravnanjem pridobila srca vseh tovarišic tudi takih iz boljših mestnih družin. Vse so jo spoštovale in odkrito cenile ter rade vztrajale v družbi. Njeno življenje je bilo tiho, skromno, a polno žrtev in odpovedi. Lahko bi se bila dobro omožila, pa se je odrekla navidez udobnemu zakonskemu življenju, ter se je posvetila popolnoma skrbi za druge. Z veliko varčnostjo si je ob skromnem zaslužku v tovarni toliko prihranila, da si je kupila hišico, kamor se je potem preselila s svojim bratom-vdovcem. Koliko se je trudila in delala podnevi in ponoči, da mu je pomagala preživiti štiri nepreskrbljene otroke. Pomoči je pa iskala pri Jezusu v pogostnem svetem obhajilu. Skoraj vsak dan je že ob petih ali pol šestih bila pri sv. maši in pri sv. obhajilu. Ob šestih je šla na delo v tovarno. Ob polurnem odmoru (po sedmih) ni počivala. Hitro je požila svoj zajtrk, vzela v roko kako lepo knjigo ali »Bogoljuba« ter brala glasno svojim tovarišicam. Tudi mlajša dekleta so jo rade poslušale. Njen trud ni ostal brez sadu, saj je bila takrat polovica tovarniških delavk v Marijini družbi in k temu je največ pripomogla ona. Pri popoldanskem odmoru je pa pohitela v cerkev pred tabernakelj, da priporoči Jezusu vse zadeve domače in družbene. Zvečer je pozno v noč prala in šivala svojim ljubljencem, zakaj ljubila jih je, kakor da bi bila njihova prava mati. Ako je ob nedeljah popoldne imela količkaj časa, je zbrala družbenice v družbeni sobi, kjer so navdušeno prepevale Marijine in poštene narodne pesmi. Kot dobra altistinja je bila že v 17. letu cerkvena pevka pri Sv. Jakobu. V kapucinski cerkvi je pomagala pri petju celih 23 let, dokler je bila zdrava. Tudi pri katol. izobraževalnem dru-

štvu je sodelovala. Zнала je vse pesmi nove in stare, zato so jo povsod prosili za pomoč. Kot vneta tretjerednica je prav pridno pomagala pri odboru, kolikor so ji dopuščale moči. Ves čas tako preobložena z delom, je pa še posebno trpela zadnja leta, ko je prevzela

V nebeških dvorih ...

težavno službo potovke. Preveč je trpela. Nakopala si je hudo bolezen na želodcu. Sama se ni zavedala, da je bolezen tako nevarna in upala je še vedno, da ozdravi, a jo je pred praznikom rojstva Marijinega zadela še kap. S svojimi koščnimi rokami je krčevito oklepala sv. rožnivenec. Popolnoma pri zavesti je še enkrat prejela sv. popotnico. Bila je previdena na smrt. Na praznik sladkega Imena Marijinega, kateremu na čast je tolikrat prepevala, se je njena blaga svetniška duša preselila v naročje Marije ljubiteljice čistih in stanovitnih duš. V Bogu se bo spočila, ker je tu delala za njegovo čast in se trudila za slavo Brezmadežne. Pokopali so jo vprav na dan njenega godu, ko je dopolnila 60. leto svoje starosti. Njen pogreb ni

bila žalostna grenka pot, ampak je bil zmagoslaven sprevod po srečni zmagi nad življenjem. Družbenice so jo v obilnem številu spremile na njeni zadnji poti in ji nesle znake svoje

ljubezni, krasne šopke ter molile za njo sveti rožnivenec. Cerkevni pevci so ji v cerkvi in na grobu zapeli v slovo. S svojim zgledom je pokazala pot, po kateri naj hodimo!

Družbenica Marijina.

LISTEK.

Zvest pastir.

Priredil Fr. Pengov. (Dalje.)

V Amernu sv. Antona je prišlo sv. pismo navskriž s policijo. Nekdo je namreč na slavoloku napisal in uporabil besede Gospodove: »Blagor jim, ki zavoljo pravice trpe preganjanje!« Nesrečnež je dobil od policije poziv, naj napis takoj odstrani, češ, da ni vzel iz sv. pisma celega odstavka, da je izpustil besede: »... kajti njih je nebeško kraljestvo.« Tudi v Dilkenu bi bili smeli sprejeti g. škofa »po običajni navadi« le pod pogojem, da to dovoli policija. Ker pa za tako dovoljenje živa duša ni marala prositi zlasti ne ljudi, ki jih stvar prav nič ne briga, zato je sprejela nadpastirja pri vходу v župnijo samo duhovščina in pa štirje možje v policijski uniformi in s piklhabvo na glavi, ki so strumno-smešno korakali pred škofom. Množica ljudstva pa, ki je precej na to sprejela škofa s tisočermi »Zivio!«, je bila tako ogromna, da je spominjala popolnoma na mase naroda, ki so sprejele svojega višjega pastirja v Münstru, ko se je bil povrnil iz ječe. Pri vratih nove cerkve so sprejeli škofa birmanci in velika množica belo oblečenih deklic. Prostrane lope nove in zraven stoječa stara cerkev, vse je bilo nabasano ljudstva. Spoznal si na prvi pogled, da pri novi stavbi niso računali na slovesen prihod preganjanega in stiskanega škofa. Zvečer je bila podoknica na župnijskem vrtu. Ker je škof ostal čez noč v Dilkenu, da posveti drugi dan novo cerkev, so porabili meščani priliko, da mu pokažejo z večerno proslavo svojo vdanost. Razsvetljava je bila tako bajno lepa, da so zatrjevali dilkenski meščani, da še niso nikoli v življenju videli svojega mesta tako krasnega.

Kraj Hils je napravil lep zaključek v vrsti birmskih postaj. V naravnost vzornem redu se je pomikala nepregledna procesija v mesto, ki se je bilo preobrazilo v pravi gozd samih zastav.

»Hvala bod' Gospod' Bogu...« je odmevalo vedno nanovo iz vrst, dočim so pritrka-

vali na zvonove v zvoniku lepe, novo zidane hiše božje: »Vse stvari Ga zdaj častite!«

Tudi tukaj je ostal škof dva dni, da podeli zakrament sv. birme in da posveti novo cerkev. Semkaj so prišli tudi birmanci od Sv. Huberta in iz Tenisberga. Župnik prvega kraja je dobil od policije dovoljenje, da sme peljati svoje birmance iz St. Huberta v Hils in nazaj, in sicer je veljalo dovoljenje samo od 6. ure zjutraj do 8. ure zvečer. A naši romarji so morali strogo paziti na to, da bi na potu, po katerem so hodili, nič ne motili prometa. Kaj ni bila grandiozna prusko-lutrovska redoljubnost v osemdesetih letih!?

Sicer pa vlada ni motila svečanosti v Hilsu, pač pa so jih morali nekoliko okrajšati. Čemu, povemo v sledečem poglavju.

Škof Janez Bernard v prognanstvu.

V Hilsu so tisto jutro škofu tajno sporočili, da je dobila policija povelje, naj ga prime. Brž ko so bile slovesnosti v cerkvi dokončane, zapusti škof ob nenavadni uri in brez vsakega spremstva mesto, preden je mogla izvršiti policija svoj načrt. Zvečer je dospel brez zaprek v Münster. Od 1. do 10. julija 1875 je birmoval še v dekaniji Kesfeld, kjer niso oblasti delale nobenih težav in je ljudstvo lahko brez ovir z nedopovedljivim navdušenjem pozdravljalo svojega škofa-mučenca. 12. julija se je udeležil škof Brinkman še veličastne procesije v Münstru, 13. julija pa je zapustil prav na tistem zjutraj zgodaj svojo stolico in odšel po zdravnikovem nasvetu v Karlove vare, da se pozdravi. Od tam se ni več vrnil domov, ampak je odšel na Holandsko — v prognanstvo.

Prvi dve leti je moral opetovano premenjati svoje bivališče, ker so ga bili vsaki-krat spoznali; škof pa je želel na vsak način ostati nepoznan: prvič, da ohrani proste roke v občevarju s svojo škofijo; drugič pa zato, da ne bi napravljaj holandski vladi nobenih

težav in bi se umaknil nevarnosti, da ga izroče Prusom, ker je bil obtožen, da je poneveril cerkveno premoženje, ki ga je bil spravil v varnost na Angleško.

a) Škof v Roermondu.

Najprej se je nastanil v mestu Roermondu in sicer blizu redemptoristovskega samostana v majhni vili, ki jo je bil najel baron Hilshof in prepustil škofu Brinkmanu za stanovanje. Majhna sobica je bila izpremenjena v kapelico, kjer je vsako jutro daroval sveto mašo. Tudi ob nedeljah je delal tako ne sluteč, da bi utegnilo zbuditi zgledevanje, če ne mašuje v javni cerkvi v Roermondu. V sosedni hiši pa je stanovalo nekaj starih gospodičen, ki so mnogo pose-dale ob oknu ter čitale ali izvrševale kako ročno delo, pri tem pa seveda tudi pridno opazovale tujega sosedo. Ni trajalo dolgo in že so sklepale, da mora biti neznan sosed vsekako »fraj-meclar« (prostozidar), češ da nikdar ne gre v cerkev. Ko je škof to izvedel, je šel vsako nedeljo tudi v Roermond k sv. maši, da napravi konec govoricam; na gospodične je vplivalo to zelo vzpod-budno.

Kmalu nato je bil neki redovni brat pri redemptoristih skoraj izdal škofovo bivališče. »Skofovski izgnanec« si je namreč izbral patra rektorja v samo-stanu za spovednika in se mu je dal spoznati. Ko je nekega dne zopet po-zvonil na porti in naprosil patra rektor-ja v spovednico, ga je spoznal brat, ki je prišel odpirat, pa je takoj hitel pravit predstojniku, da je münstrski škof v cerkvi, ki želi opraviti sveto spoved. Ko pa p. rektor ves začuden vpraša, kako je vendar prišel na to čudno misel, je odgovoril redovni brat, da je gospod natančno tak, kakor ga kaže fotografija, ki visi poleg drugih v obednici. Rektor si je pa znal pomagati; namignil je bratu, naj vendar tega ne trosi naprej, če ne ve zagotovo, kdo je tujec, ki prosi za spoved. »Mari ne veš, da je münstrski škof v prognan-stvu?« mu je dokazoval.

Ta »dokaz« se je zdel dobremu bratu popolnoma jasen in nič več ni črhnil o zadevi, da se ne bi osmešil.

Pozneje pa je kolinski nadškof Pavel ne-hote povzročil, da je prišla zadeva na dan. Tudi proti njemu je bilo sodišče za cerkvene zadeve vpeljalo postopanje za odstavljenje; prišel je zato v Roermond, da se z našimi škofom posvetuje o različnih vprašanjih in

ukrepnih, ki bi bili najbolj primerni za težke časovne razmere. Pripeljal se je v odprtem vozu v duhovniški obleki. Na potu pa so ga spoznali, saj je bila njegova slika zelo raz-širjena v tej sosedni škofiji. Ni minila ura, pa že pridrdra kočija pred hišo našega prognanca in neka gospa zaprosi, da mora nujno govoriti s kolinskim nadškofom. Četudi je sluga damo

Rafaël.

Bologna.

Sv. Cecilija.

(Praznik 22. novembra.)

precej osorno zavrnil, češ, da tu ni stolica kolinskega nadškofa, se vendarle nesrečnica ni dala ugnati dotlej, da se Herman po kratki parlamentarni debati zamrdne in ji pred no-som zapre vrata, rekoč: »Kaj me briga kolin-ski nadškof!«

Novica se je raznesla ko blisk in prišla na ušesa tudi policiji. Čez par dni že pride policaj vprašat, je-li ne biva tu neki nemški škof. Ko se Herman stori nevednega, preišče varnostni odposlanec vso hišo. Le služabniku se je imel zahvaliti škof, da oko pravice ni

uzrlo niti njegove kapelice, niti njega samega, ki je bil skrit v kleti za starimi sodi.

Cetudi je šla tu nevihta srečno mimo, se škof Bernard ni čutil več varnega; že drugo jutro je odpotoval. Čez nekaj dni sporoči svoji služinčadi, da je našel pripravno stanovanje v Kralingenu, predmestju roterdamskem; takoj se dvigne tudi služabništvo, da odide k gospodu. Hermana so imeli nekateri za škofovega kaplana. Ko se je škof povrnil v Mün-

ster, so si pripovedovali po Holandskem, da je bil škofov sluga le njegov preoblečeni kaplan, ki mu je ves čas zvesto stregel, pospravljaj sobo, cepil drva itd.

b) Škof v Kralingenu in Tilburgu.

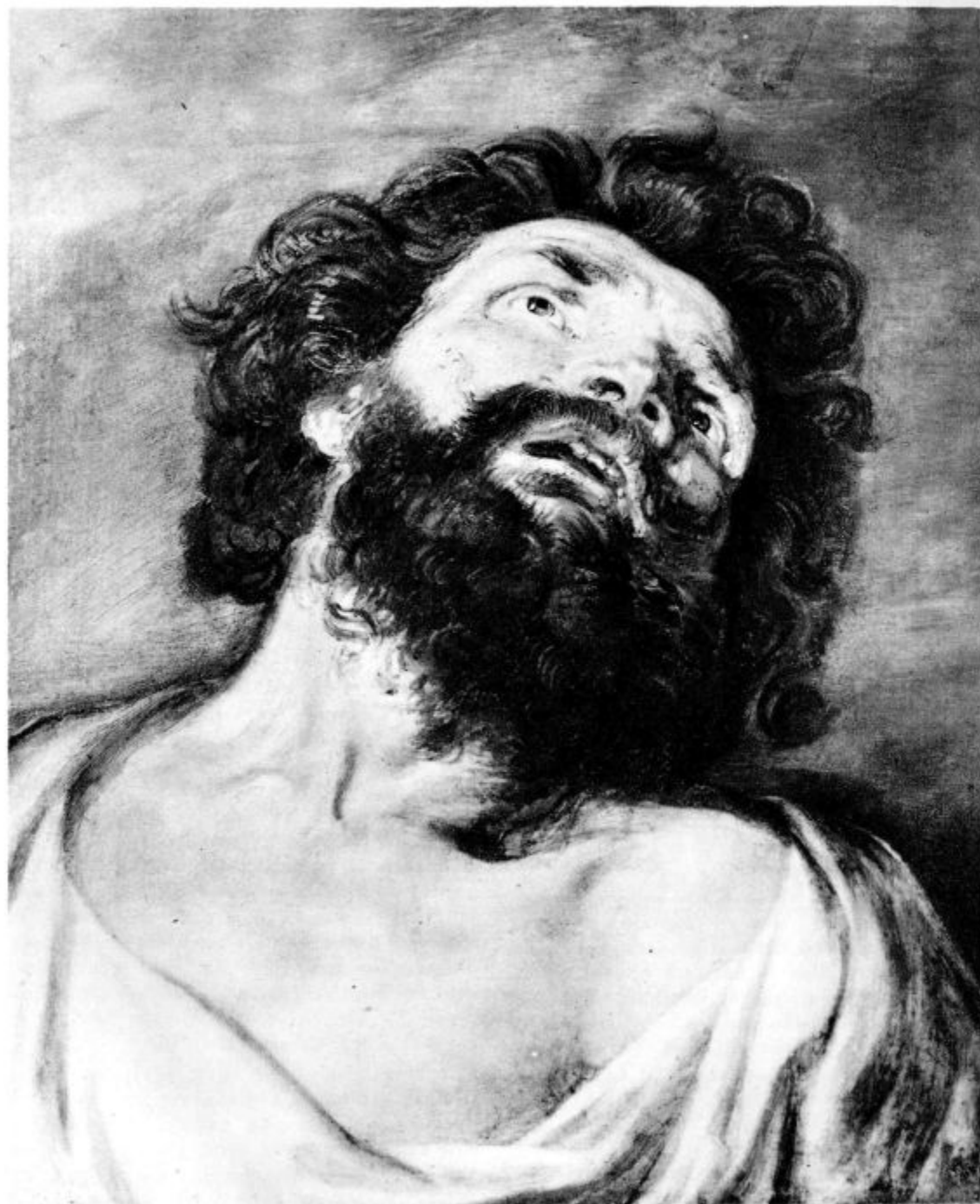
Pa tudi tukaj v Kralingenu je mogel ostati škofovski izganec le malo mesecev. Vkljub skrajni previdnosti in čudoviti molčečnosti je vendarle škofovo bivališče prišlo v javnost.

Sv. Katarina.
(Praznik 25. novembra.)

Tamošnji časopis je objavil nekega dne novico: »V Rotterdamu, na cesti... v hiši št. ... stanuje münstrski škof.« Lahko si mislite, kako se je prestrašil škof, ko je naletel zjutraj na to neprilčno obvestilo. Da ne bi imel neprijetnosti s policijo, prime takoj zopet za potno palico in si gre iskat drugega skrivališča.

Našel ga je pri gostoljubnem župniku tilburškem, kjer je stanoval popolnoma nepoznan nekaj mesecev obenem s svojim generalnim vikarjem Gizejem, ki se je bil tudi z begom odtegnil ječi. Da pa ne bi bil vsled svoje bolehnosti v nadlego gostitelju, mu je preskrbel Herman novo bivališče v Nitu, majhni vasici nedaleč od mesta Mastriht.

Rubens.

Sv. Andrej.
(Praznik 30. novembra.)

Dunaj, Gemäldegalerie.

Zeleznica pelje od Cahova (Athena) do Valkenburga, kjer je imenitna naselbina oo. jezuitov s slavnim naravoslovcem p. Erihom Vasmannom; od Valkenburga je še poldruugo uro pešhoje do Nita.

Hiša — rekli so ji vila — je bila stari-kavo, precej prostorno poslopje v dve nadstropji, a precej zanemarjeno. Majhno sobico so spremenili v kapelico, v kateri je bilo prostora samo za oltar in so morali med mašo klečati domači zunaj na hodniku. Okna so bila gосто zastrta in zvončka niso rabili pri sv. daritvi. Po stenah so bile nalepljene

Iz Rima se je vrnil škof Brinkman v Nit; njegov kaplan ga je pogosteje obiskoval iz Münstra. Prinašal mu je težke kovčege pisem in listin in odnašal ravno tako težke zavoje. Pisma je oddal domov grede na različnih poštah, tukaj malo, tamkaj malo, da je prišel v Münster vselej čistih rok. Škof je bil po večini miren in vedre volje. Le včasih se ga je polotila otožnost, ko je mislil na svojo osirotelo škofijo, ki je zanjo še vedno čutil odgovornost. Zgodilo se je, da se je na sprehodu vsedel na kilometrski kamen ob cesti in se bridko razjokal.

*Slovenska kongregacija
v New-Yorku.*

tapete, za njimi pa so uprizarjale ponoči miške svoje burke.

c) Škof v Nitu.

Tukaj se je naselil škof Bernard v aprilu l. 1877. Ni pa prišel semkaj precej, ampak je potoval iz Tilburga v Rim, k jubileju svetega Očeta Pija IX.

V Rimu je stanoval s kolinskim nadškofom Pavlom vred v zavodu »Anima«. Papež ga je z več drugimi gospodi iz Nemčije sprejel v avdijenci in jim tudi dovolil, da so smeli prisostvovati njegovi sv. maši. Tiste dni so priredili nemški romarji v Rimu veliko zborovanje v palači Altempis, ki se ga je poleg Bernarda in Pavla udeležil tudi izgnani paderbornski škof Konrad. Vsi trije prognani škofje so vpričo romarjev obnovili obljubo, da se vkljub vsem stiskam in žrtvam ne umaknejo tudi za korak od dolžnosti in pravice; poslušalci so jih potrjevali v tej odločnosti. Pri poznejši avdijenci nemških romarjev je sv. oče odločno obsodil kulturni boj, ki hoče uničiti katoliško Cerkev na Pruskem.

Pozimi leta 1877.—1878. je napisal škof majhno knjižico o veri, da jo pošlje namesto »Pastirskega lista« za postni čas svojim vernikom v škofiji. Pozval je kaplana iz Münstra, da mu prepíše rokopis na čisto in oskrbi natis in razpošiljanje. Ko pride le-ta na kolodvor v Valkenburg, ga pričakuje tam škof sam. A kaplan ga je komaj spoznal. Njegova gosta brada, dolg plašč in navaden klobuk s širokimi krajci, vse to ga je tako prenaradilo, da ni mogel nihče slutiti v možu katoliškega duhovnika, še manj pa škofa. Škof je sicer imel majhen odprt voziček in belega konjičkaponija, a ker si je bil Herman izvil nogo, sta šla peš s kolodvora v Nit.

Splošno so imeli ljudje škofa za upokojenega kapitana, kaplana pa za njegovega nečaka, ki je menda asesor nekje gori na Pruskem. Da prikrije svojo skrivnost, je živel škof na zunaj popolnoma kakor kak neduhovnik. Da ne bi vzbujal zgledovanja, na drugi strani pa, da bi dal dober zgled, je hodil vsako nedeljo in praznik po svoji maši v domači kapelici tudi še k javni božji službi

v župnijsko cerkev. Spovednik mu je bil odnotni župnik — v velikem zaupanju se mu je bil dal spoznati — a hodil je od časa do časa v soboto zvečer k spovedi tudi v cerkev; potrpežljivo je čakal, dokler ni prišel na vrsto. Drugo jutro je potem v cerkvi prejel sv. obhajilo in je ponižno klečal med kmeti pri obhajilni mizi; prej pa je šel z njimi okoli oltarja, kakor imajo tam navado. Zato so pa nitski prebivalci tudi visoko cenili gospoda »Bergerja« — tako se je pisal pregnani škof Brinkman — kot zvestega, dobrega katoličana in bili na vso moč prijazni do njega.

Pri procesiji sv. Rešnjega Telesa je bil blagoslov tudi pred škofovim bivališčem; on sam pa je stopal v dolgi vrsti možakarjev in ponižno molil z njimi sv. rožni venec.

Velika težava za škofa je bila, ker se ni mogel in smel javiti pred policijsko oblastjo in predložiti papirjev, da bi se legitimiral. Župan je nekega dne izrazil gospodu župniku, s katerim sta si bila zelo dobra, začudenje nad tem, da g. Berger še vedno ni predložil svojih poveril. Župnik pa mu odvrne: »Ej, pustite, naj zraste trava prek' tega! Bergerjevi so tako izredno dobri ljudje, da ta zamuda prav nič ne pride v poštev.«

»Če tako mislite,« odgovori župan, »dobro, pa pustimo rasti travo čez!«

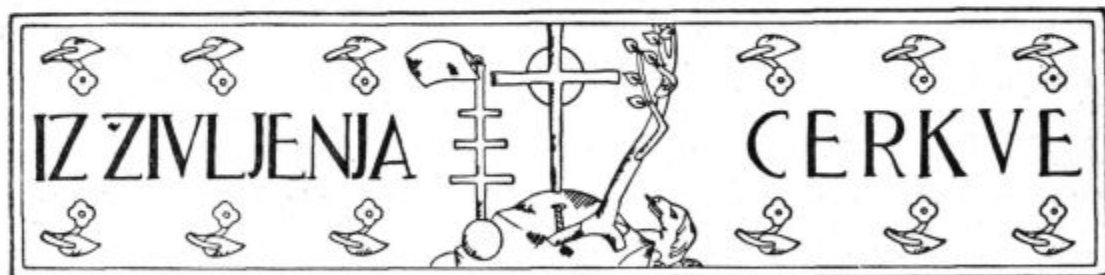
Nekoč je pa vsled majhne neprevidnosti le nastalo sumničenje, da bi utegnil biti g. Berger kak preoblečen duhovnik, če ne celo paderbornski škof, ker je bilo znano o njem,

da se skriva nekje v deželici limburgski. Tudi do g. župnika je prispelo to šepetanje in vprašali so ga, kakšno je njegovo mnenje o tej stvari. On pa je odvrnil, da se ne smatra upravičenega, da bi raziskaval osebne razmere g. Bergerja, ker sam molči o njih; njemu zadostuje, da je g. Berger zgleden katoličan v vsakem oziru. In če morebiti prikriva kako skrivnost, je vsakega kristjana sveta dolžnost, da ne govoriči o tem. To je bilo dovolj. Ljudje niso več govorili o tem in ko se je škof l. 1879. poslovil od Nita, je šel prav tako neznan iz občine, kakor je prišel neznan vanjo.

Ko ga je njegov kaplan I. Širman prišel zadnjikrat obiskat, mu je prinesel veselo novice, da ga je višje sodišče v Berlinu oprostilo vsake krivde glede poneverbe škofijskega premoženja. Škof na prvi hip kar ni mogel verjeti; ko je pa prečital brzozavko svojega odvetnika, je ganjen vzkliknil: »Bog bodi zahvaljen tisočkrat!«

Dogodek je bil velikega pomena za škofa vsled tega, ker zdaj v slučaju, da bi ga ljudje spoznali, ni bil več v nevarnosti, da ga holandska vlada s silo izroči pruski vladi; zato se je lahko gibal bolj svobodno in brez skrbi. Vendar si je pa prizadeval prikriti skrivnost tudi v bodoče zato, da niso mogli Prusi ovirati njegovega občevarja z domačo škofijo in je ostalo prosto njegovo dopisovanje.

(Dalje.)

Polagama. Brez šuma in hruma napredujejo in se širijo Mar. kongregacije po vsem katoliškem svetu, ne s tisto vihravostjo in s časopisnim pritiskom, kakor se danes nekako umetno pospešuje gibanje za razne dobre še bolj pa za slabe naprave. Seveda je življenje takim ustvaritvam povečini bolj kratko odmerjeno. Kongregacija pa zre danes ponosno že na 400letni razvoj ter stoji pred nami kakor ponosito, življenja polno, ves svet oklepajoče drevo, ki dalj in dalj razprostira svoje cvetoče veje. — Zadnji podatki o razširjanju Marijinih družb iz l. 1927. kažejo razveseljujoče dejstvo, da pride povprečno na v s a k d a n

v letu ustanovitve treh novih Marijinih kongregacij.

Klic božje milosti. Hči japonskega milijonarja barona Kawada, potomka stare japonske plemiške rodbine, je postala nedavno katoličanka, hkrati je pa izrazila željo, da bi rada vstopila v strogi red trapistinj v Hokkaido blizu očetovega doma. Mater je namera ljubljene hčere izpočetka močno potrla, končno je pa pritrdila, ker je spoznala, da bo v redovni tihoti njena hčerka popolnoma srečna.

† **Ludovik Pastor.** Dne 30. sept. je umrl veliki zgodovinar, zastopnik Avstrije pri Vatikanu, L. baron Pastor, ki je zaslovel po svojem velikem delu »Zgodovina papežev«. Dolej je izšlo 12 knjig. Kot zvestega katoličana se je izkazal tudi na smrtni postelji. Ko je prejel sv. zakramente in začel umirati, je še naročil: »Sporočite sv. očetu Piju XI. spoštljive in hvaležne pozdrave in povejte, da naj velja zadnji utrip mojega srca sveti katoliški Cerkvi in papežu.«

V Mehiki so — kakor znano — umorili izvoljenega predsednika Obregon-a. Na podlagi raznih odkritij pada sum na krutega sovražnika sv. Cerkve, Calles-a, in na Morones-a. Zbornični odbor je imenoval za Callesovega naslednika ministra Portes Gil-a, ki bo vodil državne posle kot namestnik od 1. dec. t. l. do 5. febr. 1930. Novi predsednik se je izjavil, da bo hodil po stopinjah Callesovih. Upamo pa, da se nesrečni Mehiki bližajo boljši časi.

Gorečnost, ki je ganljiva. V postnem času (1928) so oskrbeli jezuiti in svetni duhovniki v mestu Mehiki in okolici do 500 tečajev duhovnih vaj. Pri vsakem tečaju je bilo od 100 do 200 oseb. Številno obiskani so bili tečaji za može. Kljub nevarnosti, da jih zasači policija in spravi v zapore, so se zbirali v tako lepem številu. Da so bili kolikortoliko varni, so poiskali razna sredstva... Dostikrat so se zbirali v skritih prostorih zadaj za javnimi pisarniškimi dvoranami, kamor je itak dohajalo neprestano mnogo oseb. Za varnost in previdnost je skrbela zveza zaupnikov, ki šteje do 2000 oseb. Ti so imeli dolžnost, da so poiskali za duhovne vaje primerne kraje in razdelili povabila, in da so stražili. Ensamkrat je policija zasedla tak lokal in zaprla 115 oseb; izdal jih je neki krojač, rešil pa precej premožen trgovec, ki jih je odkupil za 8000 pezet. Dva tečaja duhovnih vaj so imele tudi učiteljice, enega javne uradnice; na strehi neke nove hiše so se zbirali zvečer in imeli svoje duhovne vaje zidarji. Vmes je bil neki ogleduh, ki so mu pa zmešali štrene s tem, da so ga naslednjega večera drugam poslali. Skupno sv. obhajilo so imeli zjutraj ob štirih na strehi.

Ali nas taki zgledi verske vneme in gorečnosti ne ganejo? Kako je pri nas za prejem sv. zakramentov, za duhovne vaje in misijonsko pobožnost lepo oskrbljeno! Ali znamo ceniti to dobroto, to svobodo, to veliko milost božjo? Bog nas pa varuj mehiških krvnikov, ki s krvjo zatirajo versko svobodo in versko udejstvovanje!

Veliko — in malo. Iz Rima poročaje, da je bilo letos na Kitajskem posvečenih za mašnike 60 domačinov. Lep napredek, .:

priča o veselem razvoju katoliške Cerkve v deželi vzhajajočega solnca, dasi je državljanska vojska stalno ovirala misijonsko delo ter uničila mnogo misijonskih postaj in še celo veliko semenišče v Tatungfu (sev. Kitajska). 60 novomašnikov-domačinov — lepo število. Če pa pomislimo, da ima Kitajska čez 400 milijonov prebivalcev, moramo pa le vzklík-niti: »Setev velika, ženjcev malo!«

Silno pomanjkanje duhovnikov na Francoskem povzroča resno skrb vsem dobrim katoličanom. Listi poročajo, da je skupno že 4400 župnij, ki nimajo lastnega dušnega pastirja, 1500 je pa takih duhovnij, ki bi potrebovale vsaj še po enega duhovnika. Vsled tega se ni čuditi, če doraščajo tu in tam otroci kakor pogani, kajti tudi v šoli ni kršč. nauka, ker je Cerkev ločena od države. Nekoliko skuša to občutno vrzel nadomestiti tako zvano apostolstvo lajkov. Ženstvo se marsikje naravnost žrtvuje za mladino.

Na Sveti gori je bila posvečena 26. avgusta nova cerkev (bazilika), ki so zanjo stroški znašali doslej 3.250.000 lir. Dela trajajo že od l. 1919. dalje. Manjka še velikega oltarja. Zvonovi tehtajo 11.113 kg.

Po plačilo... V Hankovu na Kitajskem je nanaglooma umrl slovenski misijonar frančiškanskega reda o. Engelhart Avbelj. Tako je tekom dobrega leta šel po plačilo za svojim sobratom o. Veselkom Kovač-em, ki je tudi umrl v misijonstvu na Kitajskem. Pokojni o. Avbelj je bil šele 41 let star. Domači (bratje, p. Anton, frančiškan v Mariboru, in dve sestri učiteljici) so željno pričakovali, da se bodo po 18 letih njegove odsotnosti — zopet videli v domovini, a Gospod življenja in smrti ga je odpoklical v najboljši dobi, da mu poplača njegovo gorečnost in misijonsko vnemo. R. i. p.

150 težko bolnih oseb so vzeli s seboj ob zadnjem romanju v Lurd božjepotniki iz južne Italije. Romarski vlak je zasedlo vsega skupaj 1000 oseb. Spremljali so jih štirje škofje, več zdravnikov in bolniških strežnic. V Rimu so bili vsi sprejeti v avdijenci pri sv. očetu. Še več bolnikov (240) je peljala s seboj romarska družba iz Milana in okolice. Med bolniki so bili večinoma taki, ki jim zdravniki niso priznali mnogo upanja, da bi se mogli še pozdraviti. Od teh 240 bolnikov se jih je vrnilo šest popolnoma zdravih; veliko je pa takih, ki so čutili znatno izboljšanje. Najznačilnejši je slučaj neke 22 letne mladenke Barbare Manzoni. Dve leti je bila po eni strani hroma, na desno oko docela slepa, na levo se ji je pa le malo svitalo. Na vlak so jo nesli. Zdravniki so izjavljali, da ni nobene pomoči. Sama pa ni obupala, marveč je bila uverjena, da jo bo Lurška Gospa re-

šila. In res, že drugi dan po dohodu je mogla hoditi, obenem je pa točno in razločno zopet videla na obe očesi.

Daleč od svetnega šuma si izbira božja mati Marija kraje, kjer hoče izprošati bednemu človeštvu posebne milosti. (Lurd, La Salette, Altötting.) Zadnji čas se je jela omenjati samota Fatima na obronkih gorovja Sierra d'Aire na Portugalskem, Lani 12. maja se je razodela tam nebeška Mati v posebni prikazni. (A. Liebfrauenbote, 1928, štev. 29.) Resničnost so dognala poznejša izredna uslišanja, kar je potrdila tudi cerkvena oblast. Letos, na obletnico, je ljudstvo naravnost valovalo na gori omenjeni kraj. Nič manj kot 11.000 avtomobilov je bilo v službi za prevaževanje. Večina pa je došla peš tako, da je bilo navzočih 150.000 oseb, ki so se udeležile procesije z lučkami.

Dunaj — Luegerjevo krščansko mesto — zdihuje pod knuto socialistov in komunistov. V šoli je sila žalostno. 80.000 otrok dorašča brez vere. V sirotišnice in bolnišnice ne sme krščanski list. Še celo krščevanje otrok se otežuje, da bi se hitreje pripravila pot poganstvu. Tako n. pr. v neki stanovanjski kasarni, ki je v nji nastanjenih na stotine družin, ni noben otrok krščen. Gospodar tega kratkomalo ne trpi. Če starši kljub temu krst oskrbe, so takoj brez stanovanja in brez dela. Samostanom nalagajo ogromne davke, da bi jim onemogočili ali vsaj obtežili vzdrževanje...

Tako gre naprej. Ali se bodo Dunajčani pri prihodnjih volitvah zavedali, da so sami krivi tega propada in svoje nesreče! Če bi se vsi kristjani strnili, bi se rdeča povodenj kmalu ustavila.

285 katoliških profesorjev in učiteljev, ki pripadajo izvečine francoskim državnim šolam, je sprejel meseca septembra papež Pij XI. v posebni avdijenci, ko so se mudili v Rimu. Vmes sta bila tudi dva generala in več odličnih osebnosti. Izročili so ob tej priliki svetemu očetu dragoceno, umetniško, na zlatem brokatu vezeno mašno obleko, ki jo je izdelovalo 30 francoskih klarisinj več ko dve leti. — Papež se je ganjen zahvalil in obljubil, da bo to dragocenost oblekel na dan zlate maše. Izrazil je veselje, da vidi toliko učiteljstva iz Francije v Vatikanu. Naročil jim je, naj ponesejo njegov blagoslov vsem, ki ga žele, pa tudi onim, ki zanj ne marajo.

Prelepo slavnost na čast evharističnemu Zveličarju so imeli v Krškem 8. in 9. septembra. Zastopani sta bili obe dekaniji: leskovška in videmska. Mesto Krško je bilo na dan evharistične procesije slavnostno okrašeno in

vse v zastavah. Lepše edinosti in soglasja s svetovnim evharističnim kongresom, ki je bil iste dni v Avstraliji — menda nikjer niso tako sijajno manifestirali, kot vprav v Krškem, kjer je bilo pri sklepni pobožnosti in procesiji zbranega do 7000 vernega prebivalstva. Samo čez krški most je došlo z rajhenburško godbo do 3000 ljudi. Izpred oltarja pred cerkvijo je govoril zbrani množici o pomenu evharističnih kongresov kanonik dr. Cukala iz Maribora. Po cerkvenem pravilu dekana A. Kurenta je bilo slavnostno zborovanje. Med govorniki sta bila tudi oblastni predsednik dr. M. Natlačen in prosvetni nadzornik dr. K. Capuder, ki je govoril o sv. Evharistiji kot viru kreposti. Pri popoldanski svečani procesiji z Najsvetejšim (navzočih 30 duhovnikov in 60 salezijanskih klerikov) so vsi meščani okrasili in razsvetlili okna, svirali sta dve godbi; zbor 140 pevcev je poveljeval sijajno sveto opravilo. V sprevodu je korakalo lepo število ognjegascev, šolska mladina iz domače in sosednih župnij. Ob sklepu je v navdušenih besedah slavil evharističnega Kralja kanonik in stolni župnik T. Klinar. Naj bi posvetitev presv. Srcu Jezusovemu, ki je zaključila veličastno manifestacijo — trajno odmevala v srcih vseh, ki so bili navzoči!

Spremembe v ljubljanski škofiji. Župnija Trstenik je bila podeljena dr. Janku Arnejcu, mestnemu župniku v Skofji Loki; na njegovo mesto je prišel Jernej Podbevšek iz Kostanjevice. — Premeščen je Janko Žagar-Sanaval iz Tržišča na Dolenjskem za kaplana na Jesenice. — Konz. svetnikom ljubljanske škofije sta imenovana westfalska duhovnika, Avg. Hegekötter in T. Tensundern, ki sta po rodu Nemca, a sta se dobro naučila slovenščine, da moreta izvrševati dušno pastirstvo med ondrotnimi Slovenci. — Sredi septembra je praznoval ljubljanski prelat, in č. kanonik dr. Jožef Lesar 70 letnico rojstva. »Slovenec« je velezaslužnega gospoda jubilanta, ki je bil 30 let bogoslovni profesor, dolgo časa tudi ravnatelj bogoslovnega semenišča v Ljubljani, počastil z lepim in častnim opisom življenja in mnogostranskega, tudi pisateljskega delovanja njegovega. Naj ljubi Bog podeli spoštovanemu jubilantu, ki je še vedno zaposlen s pisateljevanjem in z delom kot predsednik Duhovskega podpornega društva, obilo zdravih in blagoslovljenih let!

Spremembe v lavantinski škofiji. Za dekana v Šmarju pri Jelšah je imenovan ondrotni župnik Franc Lom. Prestavljeni so sledeči kaplani: Peter Pribožič iz Ruš v Muto, Ivan Kodrič iz Mute v Turniše, Fran Jeraj iz Gornje Radgone k Sv. Trojici v Ha-

lozah, Leopold Arko iz Žalca v Braslovče, Franc Grobler iz Braslovč k Sv. Petru v Gornji Radgoni, Martin Kozar v Zalec, J. Ogulin iz Loč v Loko pri Zid. mostu, Ciril Podržaj je nameščen kot kaplan v Ločah pri Poljčanah.

Smrtna kosa. Od dela naravnost po plačilo je bil odpoklican Gustav Koller, d. svetnik in župnik pri Sv. Jakobu o. S. V nedeljo 7. okt. je bil še v spovednici, v ponedeljek nato pa že na mrtvaškem odru. Pokojni je služboval večinoma na Vipavskem (v Podragi), l. 1926. se je pa preselil k Sv. Jakobu, kjer se je s svojim ljubeznivim nastopom in po svoji dušnopastirski skrbi takoj prikupil. Pokojni župnik je od nekdanj rad podpiral tudi misijonstvo ter pridno nabiral v namene »Dejanja sv. Detinstva«. Naj uživa bogato plačilo pri Bogu!

Pokopali so na sopraznik Žal. Matere božje šentjurskega župnika Janeza Debela k a. Smrtno kal je položil vanj izrastek (tvor) na vratu, ki je vsled neprevidnosti povzročil zastrupljenje krvi. Pokojni je bil star 62 let. Priljubljenega, blažega in delavnega gospoda bodo pogrešali župljani in duhovski tovariši. Večni pokoj!

Bivša slovenska profesorica — misijonarka v Indiji. Dne 25. avgusta t. l. je bila v samostanu redovnic po imenu Angleške gospodične v Nymphenburgu pri Monakovem preoblečena naša rojakinja, bivša profesorica na dekliškem liceju v Ljubljani, gđc. dr. Mirjam Zalaznik. Bila je zgledna članica Marijanske kongregacije za gospodične pri Sv. Jožefu v Ljubljani in kot taka načelnica evharističnega odseka. Po prestanem noviciatu bo odšla v indijske misijone.

Železen križ na Slovaškem. Na najvišjem vrhu v gorovju Tatra nameravajo postaviti orjaško razpelo. To misel je sprožil profesor dr. Jan Kavalik, senator in odličen član slovaške ljudske stranke. Stroški bodo po proračunu znašali okrog 20.000 čeških kron. Križ bo imel napis: »Bog varuj Slovaško!«

Slavina na Pivki. Slovesnost 5. avgusta je bila pomembna za Slavino in vso Pivško planoto. Mar. družba za dekleta je obhajala 25 letnico ustanovitve. Ob ti priliki so vse družbe postojnske dekanije prišle v Slavino na skupen shod. Bilo je mnogo udeleženk tudi iz Reške doline. Prostorna župna cerkev, okusno opletena z venci in cvetjem, je sprejela v svoje okrilje okrog 1000 udeleženk s 13 zastavami. V kratkem nagovoru jih je pozdravil g. dekanijski voditelj. Nato je imel g. Terčelj iz Gorice slavnostni govor, v kate-

rem je z živahno besedo razložil pomen Mar. družb za sedanje moderne čase. Sv. mašo, ki je sledila govoru, je daroval ob asistenci 12 duhovnikov domačin p. Zorman. Popoldne je zopet stopil na leco slavnostni pridigar in v temeljitem govoru očrtal verno sliko krščanskega dekleta in njenega blagodejnega delovanja v vseh slojih človeške družbe. Za vzor je poslušalkam postavil nebeško Mater. Besede so ob popolni tišini in napeti pozornosti padale v srca kakor klena zrna.

Namen tabora, v dekletih poživiti Marijanskega duha in jim dati novega ognja in veselja za Mar. družbo, je bil dosežen v polnem obsegu. Ugodno je vplivala velikanska udeležba; tu je lahko vsaka družbenica videla, koliko nas je pod zastavo Marijino in da se moramo otresti vsakega strahu pred ljudmi.

Da je slavje tako uspelo, gre zasluga v prvi vrsti požrtvovalnemu duh. svetniku in župniku g. Smolnikarju.

Dal Bog, da bi dekleta res urejevala svoje življenje po smernicah, danih na tem taboru. Dekleta, nauke, ki ste jih slišale, spremenite v dejanja!

Ta dan je Slavina obhajala še en jubilej, namreč stoletnico, odkar je v glavnem oltarju podoba Mar. vnebovzjetja, delo znamenitega slikarja Mateja Langusa. Ohranjena je tako dobro, da še zmeraj izgleda kakor nova, dasi še ni bila nikoli renovirana. Ta slika ima svojo zgodovino. L. 1855. je po celi slavinski fari razsajala strašna kolera in v kratkem času zahtevala 345 človeških žrtev. Pred oltarno sliko Marije v nebo vzete so se verniki z objubo zavezali, da hočejo vsako leto 5. avgust praznovati kakor Gospodov dan, ako jih Marija usliši in odvzame strašno šibo. Kuga je takoj prenehala. Zato verniki še vedno z zaupanjem hodijo pred to podobo. Dobro bi bilo, da se božja pot v Slavini, kakor je že nekdanj bila, imenovana »Marija na jezeru«, obnovi.

Razno.

Evharistično slavje v Avstraliji.*

Svetovni kongres v proslavo evharističnemu Zveličarju se je izvršil z vsem sijajem in ob sodelovanju vseh avstralskih katoličanov predvsem pa katoliških meščanov v glavnem mestu Sydney-u. Take slovesnosti je treba samo doživeti; vse predstave, ki si jih napravimo na podlagi poročil, so pomanjkljive. Če pa slišimo, da je v kraju, kjer tvorijo

* Opis nima znaka zaokroženega celotnega poročila, marveč nudi skupino podatkov, došlih po raznih časopisih.

katoličani samo en del prebivalstva, kjer so pred desetletji gospodarili še pogani, pristopilo k skupnemu sv. obhajilu do 30.000 otrok, — če čujemo, da je prišlo k slovesni sveti maši, ki jo je prvi dan kongresa opravil papežev zastopnik kardinal Ceretti v novi stolnici Matere božje, čez 50.000 ljudi, od katerih je dobilo prostora v svetišču samo 10.000, drugi so se pa razvrstili tesno ob cerkvi in vztrajali kljub dežju in viharju na svojih mestih, kjer se jim je služba božja sporočala po zvočnikih, — če vse to pretehtamo, si moramo napraviti vendarle vsaj približno sliko o veličini tega slavlja.

Jedro razprav pri vseh sekcijских zborovanjih je izraženo v besedah: Sv. Evharistija in Marija.

Svetemu očetu so poslali s kongresa pozdravni brzojav in prošnjo za blagoslov. Papež Pij XI. je odgovoril: »Povejte mojim daljnim katoličanom, da potek kongresa dan na dan zasledujem in da se bom z njimi od srca veselil njihovega verskega spričevanja in manifestacij v proslavo najsvetejšega Zakramenta, veselil tudi milosti, ki se bodo bogato vsipale na to ljubljeno deželo in na njene sinove.«

Zastopnik svetega očeta je v pozdravnem govoru prav posebno opozarjal na željo poglavarja sv. Cerkve, ki je naročil, naj se pojasni, kako potrebno in važno je, da se češčenje svete Evharistije vedno združuje s kultom Matere božje, kar se je pri vseh govorih in razpravah na kongresu tudi poudarjalo.

Pomenljivo je bilo zlasti veliko zborovanje mož in mladeničev pod milim nebom. Navzoči so bili v obilnem številu tudi drugoverci, katerim se je vsled posebne prošnje dovolila udeležba.

Vse prireditve so se vršile mirno in brez motenja. Drugoverci so se taktno in olikano obnašali.

Med odličnimi cerkvenimi udeleženci so budili pozornost trije častitljivi dostojanstveniki v starosti 90, 91, 92 let. Slavnostno razpoloženje je bilo nekoliko okrhano vsled nenadne smrti dveh udeležencev, in sicer msgr. Tomaža Bourke, generalnega vikarja angleške škofije Rockhampton, in Mihaela O'Bryana, tajnika katol. stranke v Melbournu. Poslednji se je sila trudil za srečno in koristno ureditev evhar. kongresa. Oba sta umrla vsled srčne kapi.

Najsvečanější prizor se je nudil vsem opazovalcem pri svetem opravilu četrtkovega večera, ko se je zbralo v ondotnem parku 130.000 vernikov z namenom, da se pod vodstvom papeževega legata, kard. Ceretti-ja poklonijo Materi božji.

Petek je bil določen mladini. Okrog istega oltarja, kakor poprejšnji večer moške, se je razvrstilo 30.000 belooblečenih deklic in dečkov. Gledalcev je bilo brez dvoma do 200 tisoč. Vsi v Sydney-u navzoči kardinali, nadškofje in škofje so se pridružili. Naslednji dan je imela vsa ta mladina obhajilno svečanost v Marijini cerkvi.

Tudi katoliško ženstvo se je zbralo k skupni maši. Bilo je do 150.000 udeleženk. Kardinal in legat Ceretti jim je prečital pismo svetega očeta, ki je vsebovalo ponovno voščilo za srečen uspeh kongresa. Poleg velikih zborovanj so imeli odseki svoja posvetovanja. Povsod so bili glavni govori posvečeni presveti Evharistiji in Materi božji.

Če so drugi kongresi prekašali avstralskega po sijaju in veličini, se je pa kongres v Sydney-u odlikoval po izredni pobožnosti in globoki vernosti navzočih udeležencev. Sobota, 8. sept., je bila odločena za spovedovanje. Dasi je bilo na razpolago ogromno število spovednikov, vendar so komaj zmagovali in ustrezali navalu številnih množic. V nedeljo 9. sept. je bila glavna služba božja ob desetih na prostem v parku pred gimnazijo sv. Patricija. Ker v cerkvah ni bilo prostora za vse vernike, so bile tudi druge službe božje večinoma pod milim nebom. Število obhajancev je bilo razmerno večje kot pri vseh drugih enakih prilikah.

Ob eni popoldne se je pričela evharistična procesija. Najsvetejše je nosil kardinal Ceretti pod baldahinom, ki so ga spremljali Avstralci v bojnem okrasju. Za nebom je korakalo 40 škofov in na stotine duhovnikov. V pristanišču je čakalo nebroj zalo okrašenih parnikov, na katerih se je procesija nadaljevala. Na prvem parniku je bilo sv. Rešnje Telo, na drugem 1000 mož telesne straže v višnjevi uniformi; na nepregledno vrsto ostalih prevoznih ladij se je vkrcala ogromna množica. Ko je sprevod dospel na odprto morje, je kardinal s trikratnim križem blagoslovil morja vsega sveta. Kraj pristanišča je gledala ta izredni prizor nešteta množica vernikov, ki je po vrnitvi parnikov spremljala Najsvetejše po ulicah do stolne cerkve. Vse se je izvršilo v najlepšem redu in brez vsake motnje. Ob cerkvi Matere božje so čakala Najsvetejše zopet gosto nastavljene vrste udeležencev (gotovo do 200.000 jih je bilo).

V cerkvi je bil sklepni blagoslov.

Časopisi — tudi nekatoliški, ki so jako spoštljivo pisali o slavlju, — so bili edini v sodbi, da še ni bilo slovesnosti v Avstraliji, kjer bi bilo navzočih toliko gostov iz najrazličnejših dežel in krajev. Glavno pa je: pri

vseh se je jasno videlo, kako so prežeti ljubezni do božjega Zveličarja v najsv. Zakramentu. To je napravilo najugodnejši vtis tudi na drugoverce, ki se niso mogli premagati, da bi ne bili navzoči pri tako sijajni verski manifestaciji katoličanov.

Kongres v Avstraliji je veliko misijonsko delo, glasna pridiga za v zmoti tavajoče ljudi, ki so sicer blage volje.

Jubilej v Belokrajini.

Iz Črnomlja: V proslavo 700 letnice ustanovitve prve belokranjske župnije so bile 8. in 9. septembra velike bogoljubne slavnosti. Vsa Belokrajina je bila na nogah, da dostojno proslavi ta znameniti dogodek, kakor je bil po programu v »Slovincu« napovedan. V trajni spomin na to slavnost, kjer so se s svojim nastopom proslavili belokranjski Orli, Orlice in Marijine družbe, se je vsa Belokrajina posvetila po svojem nadpastirju presv. Srcu Jezusovemu. Predmestje Loka je praznilo lično kapelico. Zanj je oskrbel njih rojak Leop. Kolbezen, zdaj dušobrižnik na Dugem otoku v Dalmaciji, krasen kip Srca Jezusovega. Pripominjamo, da je rodbina Stariha - Kolbezen dala Cerkvi že štirinajst duhovnikov, ki so delovali po Kranjskem, Štajerskem in Primorskem, ponajveč na župnijah nem. Križevniškega reda. Od teh je bilo 10 iz rodbine Stariha in štiri iz rodbine Kolbezen. Naj omenimo le tri glavne: Martina, Matijo in Jakoba. Prvi je bil rojen l. 1655. v Črnomlju in je deloval na Štajerskem v času, ko se je prvič razodevalo presv. Srce J. sveti Marjeti Alakok; naposled je kot župnik pri sv. Miklavžu premagal l. 1704. pri Babjem klancu divje Kruce. S tem junaškim činom si je pridobil v zgodovini častni naslov: Stariha Victoriosus t. j. Zmagoslavni. (Primeri: Gruden, Zgod. slov. naroda.) Znana je udrihnica: »Krucetürken«, s katero se zaznamuje krvoločnost Krucev, ki je bila enaka turški. Drugi: Matija je bil župnik v Sevnici; l. 1720. so ga napadli hajduki (36 po številu) in ga živega na golem telesu žgali z razbeljenimi verigami, ker jim ni hotel (posnemajoč svetega Lovrenca) izročiti cerkvenih zakladov. Naposled mu je eden tolovajev s sekuro razsekal glavo, z drugim zamahom pa odprl prsi in razlil drobovje, potem, ko je po zgledu sv. Štefana molil za sovražnike: Gospod! ne prištevaj jim tega v greh.

Tretji iz rodbine Stariha je bil Jakob, rojen l. 1813. Vse svoje življenje je posvetil delu za tužno Istro, kjer je ves čas deloval kot dušni pastir, najprej kot učitelj in katehet na Voloskem (17 let), nato v Kastvi in naposled kot dekan v Pičanu (Pedeni), kjer

je prenovil svojo, prej škofijsko prestolnico, kjer je bil odlikovan s častnim kanonikatom in znakom Franc Jožefovega reda. Kot vrstnik škofa Dobrile, se je največ trudil za verski in gospodarski preporod tužne Istre, kjer še zdaj uživa hvaležni spomin. Kot vpokojeni dekan pičanski je v Črnomlju dal postaviti na lastne stroške oltar za 1200 gld. pri prenovljeni cerkvi Sv. Duha. Zapustil je štiri dijaške ustanove po 120 gld. za Belokranjce, in deset lisoč goldinarjev za škofijske zavode. Za ubožne in zastarele neveste je volil Miklavžev dar vsakoletnih 50 gld. Umrl je l. 1897. kot zlatomašnik in starosta kranjske duhovščine in bil pokopan na mestnem pokopališču.

Za tiskovni teden.

Volk v ovčji koži. Odličen mož H. G. je zapisal to-le: Če bi prišel kdo k meni, pa bi mi resno pripovedoval, da ima verske dvome, se ne bom motil, ako trdim, da je temu kriva ali brezverska in posvetna družba, v kateri se nahaja, ali lastne težave, ki jih ima s šesto zapovedjo; največkrat pa branje veri in Cerkvi protivnih časopisov, kakršnih tudi v Sloveniji ne manjka. Človek, ki venomer uživa tako časnikarsko in književno hrano, je samo po imenu še katoličan; njegovo mišljenje se pa s katoliškim naukom ne ujema več. To naj bi pomislili vsi, ki ne vedo, da si zamoremo v razmerah, kakršne so, katoliškega duha ohraniti edinole s čitanjem dobrih knjig in neoporečnih časopisov.

Dobro povedal. Uredništvo lista »Katol. misijoni« je na vprašanje, kakšno sodbo ima glede slabih časopisov — takole razsodilo: Kakor povsod, imamo tudi na Slovenskem nekaj brezvernih in nekaj sprijenih ljudi. Danes pa hoče že vsaka večja skupina enakomislečih ljudi imeti svoj list — in imajo jih tudi naši sprijeni in brezverni... Neumljivo pri tem je to-le: Ti časopisi se ne upajo o sebi priznati tega, kar so (da so brezverski ali vsaj nekrščanski...) Predrzno hočejo veljati celo za glasila poštenih in vernih... Še manj umljivo pa je, da se dobe verni in poštene Slovenci, ki so tako kratkovidni, da se ne zavedajo, v kakšno družbo se nehote štejejo, če berejo, zlasti pa če kupujejo ali celo naročajo take časopise. Ako je temu kriva razumska kratkovidnost, obžalujemo in je zaman vsako pojasnjevanje; če mlačnost, jih zadene beseda božjega Učenika: »... Ker ste pa mlačni, vas bom...«; če neposlušnost, jim velja obsodba, ki jo je Kristus izrekel: »... Kdor pa Cerkve ne posluša, naj ti bo kakor pogan in cestninar.« (Mt 18, 19.)

Kdor eno leto plevel pusti, ga mora sedem let pletti.

ODGOVORI.

Na vlaku. Nedavno me nagovori med vožnjo iz Maribora v Ljubljano neki gospod, ki je pogovor takoj zasukal na verske stvari. Stavil mi je razna vprašanja, ki nanje v naglici tehtno in točno ni lahko odgovoriti. Rekel mi je pa sam, da naj odgovorim v »Bogoljubu«, češ, da ga lahko čita pri sorodnici.

Prvo vprašanje: Imel sem prijatelja, ki 20 in še več let ni prejemal sv. zakramentov. Ko je umrl, ga duhovnik ni hotel spremljati na zadnji poti kljub temu, da so ga vsi domači rajnega za to prosili. — Ali je to krščanska ljubezen?...

Jaz odgovarjam z novim vprašanjem: Zakaj je ljudem, ki nikdar niso marali duhovnika in ki leta in leta ne prejemajo svetih zakramentov, zakaj jim je toliko na tem ležeče, da naj duhovnik spremlja nespokorneža, kateri ga v življenju nikdar videti ni mogel?

Uredništvo dostavlja: Duhovnik ni dovolil cerkvenega pogreba in tudi ni opravil cerkvenih obredov, ker po cerkvenih naredbah ni mogel, ako je dotičnik, ki se ni brigal za cerkev in zakramente, umrl v trdovratnosti nespravljn z Bogom. Duhovnik ni nestrpen, Cerkev še manj. Koliko je grešnikov, ki se na smrtni postelji skesano povrnejo k Bogu! Ali je bilo kdaj slišati, da bi duhovnik odkrel takemu cerkveni pogreb, pa naj je bil še tako velik njegov nasprotnik! Kdor ima pravico dajati zapovedi, ima tudi pravico dostaviti kazen za neposlušne osebe. Kristus je sam zaklical: »Kdor Cerkve ne posluša, naj ti bo kakor poogan in cestninar.« (Mt 18, 17.)

Cerkveni pogreb se ne more dovoliti: Nerkšenim, drugovercem in onim katoličanom, ki očitno smrjo v stanu smrtnega greha, n. pr. samomorilecem, dvobojevalcem in takim, ki so na zadnjo uro trdovratno odklanjali sv. zakramente ali pa več let za velikonoč niso prejeli sv. obhajila in se tudi nazadnje niso spokorili. Če Cerkev odreče cerkveni pogreb, je v tem izražena samo obsodba greha in trdovratnosti; je sredstvo, da bi druge ljudi odvrnila od take nesreče. Sodbo pa Cerkev prepusti Bogu. —

Drugo vprašanje: Že več let ne grem k službi božji, in sicer zaradi tega, ker duhovniki izrabljajo cerkev za politiko in pridigujejo o politiki. — Ali spada politika v cerkev?

Jaz odgovorim zopet z novim vprašanjem: Kako pride, da gospod, ki že več let ni bil pri službi božji, sliši vsako nedeljo pridigovati o politiki, dočim sem jaz vsako nedeljo v cerkvi, pa ne vem, da bi bila kdaj politika v pridigi!

Dostavek uredništva: Jasno je, da politika ne spada ne v cerkev, ne na prižnico. To prepoveduje tudi cerkveni zakonik ne glede na razne svetne »kancelparagrafe«. Toda treba je ločiti, med politiko in politiko. Kaj je prav za prav politika? V ožjem pomenu besede je politika nauk o državi; politika v širšem pomenu je pa izbor potov in sredstev, ki z njimi hoče človek doseči gotov smoter. V tem zmislu poznamo društveno, poklicno, službeno, strankino politiko. Ta gotovo ne spada v cerkev. Če pa smatrajo svobodomiselnici pomočke, ki jih je izročil božji Učenik sveti Cerkvi (razodete resnice, zapovedi, zakramenti) za politiko, potem jim bo tudi razlaganje božjih in cerkvenih zapovedi — zgolj politika. Koliko je vmes stvari, ki jim niso všeč. Pomagajo si s tem, da vse to ožigajo za politiko. Duhovnik razlaga n. pr. prvo božjo zapoved, ki prepoveduje tudi branje, naročanje, širjenje, prodajanje, tiskanje veri sovražnih knjig, časnikov in spisov — kakršnih je na nesrečo tudi pri nas že obilo — Svo-

bodomiselcem to seveda ne bo po volji; takoj dajo duška v obsodbi: »Duhovnik politizira.« — Duhovnik uči, da smo temeljem iste zapovedi dolžni kot dobri katoličani zastaviti vse sile, da se vera, da se versko življenje med nami čišla, utrjuje, krepi; da se potegujemo za krščansko šolo, ki je svobodomiselnem trn v peti, da varujemo neločljivost krščanskega zakona. Ker pa v te zadeve posega tudi država in njeno zastopstvo, zato je duhovnik dolžan opozarjati, naj verniki pri volitvah oddajo glasove takim možem, ki jamčijo, da bodo v državnem zboru branili verske svetinje ter pravice svete Cerkve in katoličanstva. Svobodnjaki, protivniki Cerkve in duhovštine bodo zopet zagnali krik: »To je politika...« Ako bi duhovnik o takih stvarih molčal, bi ne bil pastir, marveč zavodnik, in sovražnik bi kmalu zasejal ljuljko med pšenico.

Torej med politiko in politiko je velik razloček. Zgolj svetna politika, ki nima z vero in verskim udejstvovanjem nikakega stika, ne spada ne v cerkev in ne na prižnico.

DOBRE KNJIGE.

Sv. Frančišek Serafski. Spisal Anton Oblak, izdal in založil III. red v Novem mestu. Stane vezana 15 Din, broš. 5 Din. Dobi se pri založništvu. — Sv. Frančišek je umrl in vendar živi. Živi v navdušenem češčenju in ljubezni vsega sveta. Sveti oče Pij XI. je dejal v svoji okrožnici, da ga ni svetnika, ki bi iz njega tako živo in izrazito odsevala podoba našega Gospoda in evangelijskega življenja, kakor iz življenja sv. Frančiška. Le kdor ima to pred očmi, more prav umeti slavnega očaka in njegov veliki pomen za naše čase. G. župnik Anton Oblak je prav ustrege, da je ob 70letnici svetniškega proglašenja Frančiškovega priredil tudi za preprosto ljudstvo življenjepis tega čudovitega svetnika. Prebirali naj bi življenje sv. Frančiška ne samo njegovi duhovni otroci, udje III. reda, temveč vsi, katerim je na srcu, da se evangelij Kristusov uveljavi v zasebnem in javnem življenju. Prav to je bil življenski cilj sv. Frančiška.

Liturgični molitvenik. Sveta maša. Uredil dr. Jakob Žagar, gimn. katehet, Ljubljana 1928. Samozaložba. — Prodajo oskrbuje prodajalna K. T. D. (Ničman) v Ljubljani. Cena samo 10 Din.

Iz več vzrokov bo ta knjižica (128 str.) ustrezala. Drobna je. Dijak in vsak, ki se ne obremeni rad z večjim molitvenikom, jo bo vtaknil v žep, ne da bi mu bila v nadlego. — Praktična je, ker ima tudi razlago sv. maše. Pripomnimo, da je sestavljena vprav v ta namen, da bi se dijaštvo in vsi, ki jo bodo rabili, bolj vtopili v veliko skrivnost svete daritve. — Pocenji je. Vsakdo si jo lahko oskrbi.

»Vera in življenje« se imenuje glasilo verskega in cerkvenega življenja za Ljubljano in Vič. Poleg kronike in sporedov bogoslužnih opravil bodo Ljubljančani imeli v tem listu tudi nekakega duševnega vodnika in glasnika božjega klica.

UREDNIŠTVU DOPOSLENE KNJIGE.

Ciril Pregelj; Nageljčki, III. del. Jugoslovanska knjigarna. — Zbirka dvo- in troglasnih pesmi za višjo stopnjo osnovnih šol.

DAROVI.

Za Slomškov sklad: Dr. Tušar 10 Lin.

Za kruhe sv. Antona: Fr. V. 50 Din.

Za »bosanski odesk« (iz Maribora): Gdč. Rezika Pöschl dva telesnika; gdč. Linke nekaj pal; gdč. Anica Pirc nekaj mašnih rutic.

Za življenje.

Katekizem in molitvenik. Pavel Claudel, francoski pesnik in poslanik v Washingtonu, našteva v nekem pismu knjige, ki so pripomogle, da se je spreobrnil. »Med apologetskimi knjigami, ki so mi pokazale pot, da sem našel izgubljeno vero, so predvsem vredne, da jih imenujem: Paskal, Dante, Newman, Bossuet, Katarina Emmerich in pozneje Chesterton. Čudovita je pa zlasti knjiga, ki more nadomestiti celo knjižnico, namreč veliki katekizem... Najboljša med vsemi knjigami je pa molitvena (mašna) knjižica; in najboljši voditelj do spoznanja je duh molitve in tihega premišljevanja...

Stalna pridiga. V Švici so na nekaterih poštah postajah vpeljali navado, da s poštnim pečatom vtisnejo na pisma tudi opomin: »Žganje uničuje družino in narod.« Tajništvo švicarske kmečke zveze je naprosilo zvezni svet, naj bi se pri poštnih pečatih smeli rabiti še žigi kakor: »Pijte mleko!« »Uživajte švicarski sir!« — Zaenkrat še niso bili uslišani.

Na Italijanskem se pa bore na podoben način proti kletvini. Povsod: po vozovih cestne železnice, po vagonih, po delavnicah, prodajalnih vidih tiskane napise v italijanščini: »Kleti je tu prepovedano.« Ali pa: »Nikar ne kolni! Kdor kolne, dela nečast državi, žali Boga in poštene ljudi.« — Kaj takega bi ne bilo odveč tudi pri nas.

Odpustki za mesec november 1928.

I. Odpustki celega meseca novembra.

Verniki, ki opravljajo vsak dan kako pobožno vajo v tolažbo dušam in v vicah, dobe: 1. vsak dan odpustek 7 let in 7 kvadragen; 2. p. o. poljubni dan v mesecu, če prejmejo sv. zakramente, obiščejo cerkev in tam molijo po namenu sv. očeta.

II. Odpustki ob določenih dnevih meseca novembra.

1. Četrtek. Vsi svetniki. P. o.: a) udom br. sv. Reš. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom rožnovenske br.; d) udom br. presv. Srca Jez. v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lažno spovednik naloži kako drugo dobro delo. — Tretjerednikom v. o. — Danes opoldne počenši in ves naslednji dan do polnoči morejo verniki, ki prejmejo sv. zakramente, tolikrat dobiti p. o. kolikorkrat obiščejo cerkev ali javno kapelo in tam molijo po namenu sv. očeta. Vse odpustke morajo obrniti v prid dušam in v vicah. Spoved se lahko opravi že en teden prej, torej od 25. okt. dalje ali v osmini praznika, torej od 8. nov.; sv. obhajilo pa se mora prejeti ali danes ali pa enkrat v osmini do 8. novembra.

2. Petek. Vernih duš dan. P. o.: a) udom br. duše in v vicah; b) udom br. presv. Reš. Telesa kakor 1. dan; c) udom br. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim lahko spovednik naloži kako drugo dobro delo; d) udom rožnovenske br. danes ali v osmini v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kako drugo dobro delo.

Dalje, ker je ta dan prvi petek v mes., p. o.: a) udom br. sv. Rešnjega Telesa kakor včeraj; b) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, nekoliko premišljejejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; c) udom br. presv. Srca Jez.

3. Sobota, prva v mesecu. P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta.

4. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če obiščejo bratovsko kapelo; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. R. Telo in pred njim nekaj časa pobožno molijo. — P. o.: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom br. presv. Srca Jez.

7. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu, prejmejo sv. obhajilo in molijo po namenu sv. očeta.

13. Torek, Sv. Stanislav. Sv. Didak. P. o.: a) udom br. presv. Reš. Telesa kakor 1. dan; b) istim kakor jutri.

14. Sreda. Sv. Jozafat. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne.

15. Četrtek. Spomin umrlih in karmeličanskega reda. P. o. udom škapulirske br. karmelske Matere b. v redovni ali župni cerkvi.

16. Petek. Sv. Neža Asiška. P. o. istim kakor 14. dan.

19. Ponedeljek. Sv. Elizabeta. P. o. istim kakor 14. dan. — Tretjerednikom v. o.

21. Sreda. Darovanje Marije Device. P. o.: a) udom škapulirske br. karmelske Matere b. v redovni ali župni cerkvi; b) udom »Dejanja sv. Destinva«, če molijo obenem za razširjenje »Dejanja«; c) udom rožnovenske br. v katerikoli cerkvi. — Tretjerednikom v. o.

24. Sobota. Sv. Janez od Križa. P. o. udom škapulirske br. karmelske Matere b. v redovni ali župni cerkvi danes ali v osmini.

25. Nedelja, zadnja v mesecu. Sv. Katarina. P. o. vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sveti rožni venec. — Tretjerednikom v. o.

28. Sreda. Sv. Jakob Marški. P. o. istim kakor 14. dan.

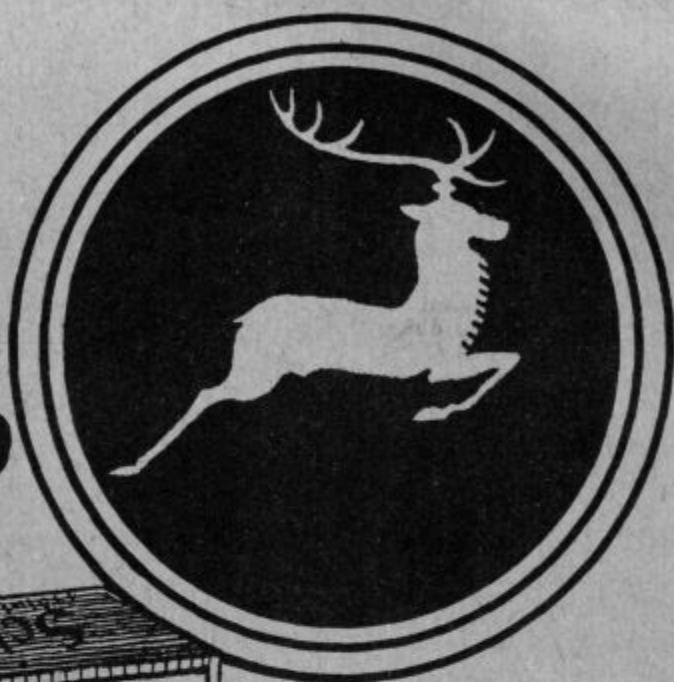
29. Četrtek. Vsi svetniki treh redov sv. Frančiška. P. o. istim kakor 14. dan.

30. Petek. Sv. Andrej. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja pod navadnimi pogoji, če molijo obenem za razširjanje sv. vere.

»Bogoljub« stane za celo leto 20 Din. — Naročnino in reklamacije sprejema: Upravništvo »Bogoljuba« v Ljubljani, rokopise pa: Uredništvo »Bogoljuba« v Ljubljani.

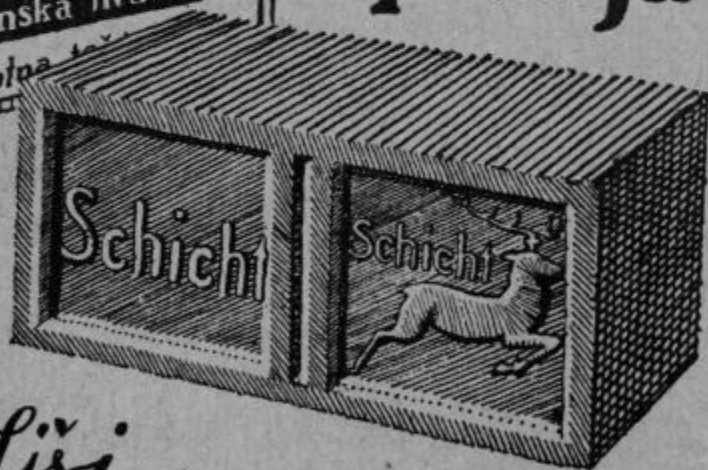
Izdajatelj: Ivan Rakovec. — Urednika: dr. C. Potočnik, A. Čadež. — Za Jugosl. tiskarno: Karel Čeč.

Schichtov

način
pranja

je

najboljši.

Namakaj z „ŽENSKO HVALO“
izpiraj s **SCHICHTOVIM MILOM.**

Posteljno in namizno perilo

prilpoda

A. & E. Skaberné
Ljubljana

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Obrestuje hran. vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiskansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 120 milijonov dinarjev.

Najboljši šivalni stroji in kolesa

so edino
GRITZNER in ADLER
za dom, obrt in indu-
strijo v vseh opre-
mah.
Istotam
švicarski pletilni stroj
DUBIED.

Pouk
v vezenju brezplačen.
Nizke cene.

Priložnostna darila.

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

blizu Prežernovega
spomenika za vodo.

Večletna garancija. — Tudi na obroke.

1000 krat

je poplačan trud in delo
gospodinje, ako uporablja
pri pranju dosledno samo

milo „GAZELA“

A
L
G
A

A
L
G
A

Od očeta na sina prehajajo lepe hišne navade.

Naj bo tudi v Vaši rodbini ta lepa navada, da vse **revmatične bolezni, bodljaje, protin, ištas** preprečite naglo in zanesljivo z domačim izdelkom „ALGA“.

„ALGA“ je najbolj znano sredstvo za **zobobol** ali **glavobol**, posebno, ako Vas trga v **zobeh** ali **glavi**.

„ALGA“ odstrani **omotico** in **slabosti**.

„ALGA“ Vam veliko pomaga pri vsakem prehladu (**influenca, hripji**) sploh pri vsakem nerazpoloženju, kjer se pojavi zvišana temperatura, kajti ako bolniku nekoliko nadrgnete prsa, hrbet, roke in noge z „ALGO“, je bolnik kakor **prerolen, osvežen**, temperatura popušča, pojavi se **lažje** in zdravo spanje, lažje dihanje.

„ALGA“ je **varuh** Vašega zdravja.

„ALGA“ Vam bo **najboljši prijatelj skozi celo življenje**.

V vseh lekarnah in drogerijah 1 steklenica s točnim navodilom 16 Din. Ali pa naročite po pošti na naslov: **Laboratorij „ALGA“, Sušak 43**. 4 steklenice 77 Din, 8 steklenic 131 Din, 25 steklenic 320 Din. - Pišite po navodila, pošljemo Vam jih zastonj.

Ceneno češko perje!

1 kg sivega opuljenega perja 70 Din, napol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125 Din in 150 Din, mehko kot puh 200 in 225 Din, boljša vrsta 275 Din. Pošiljajte car.ne prosilo, proti povzetju, od 300 Din naprej poštnine prosto. Vzorec zastonj. Blago se tudi zamenta in neugajaloce vzame nazaj. Naročita samo na **BENEDIKT SACHSEL**.

Lobez št. 25 pri Piznu, Češkoslovaška. - Poštne pošiljke rabijo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni.

Varno naložite svoj denar v

VZAJEMNI POSOJILNICI

v Ljubljani, poleg hotela UNION

Obrestovanje najugodnejše

Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

DRUŽINSKA PRATIKA

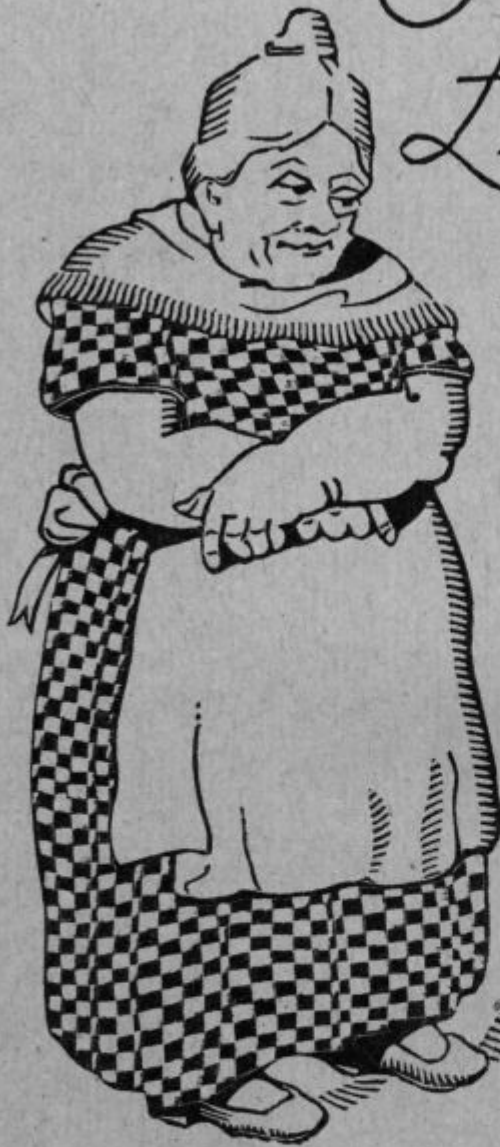
za leto
1929

je izšla in se dobiva po vseh knjigarnah in trgovinah po celi Sloveniji v izredno lepi opremi in z zelo bogato vsebino.

Cena komadu
Din 5-
brez poštnine.

Zahtevajte povsod le to edino našo „Druž. pratiko“.

Zarom-
nite
si!

Najboljše in najcenejše je

Zlatorog
terpeninovo milo